

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodarskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Katoliški shod v Ljubljani.

Pripravljalni odbor za „I. slovenski katoliški shod“ razpošilja svoje vabilo.

V tem vabilu se čita: „Treba nam je pred vsem jedinstvi in složnega delovanja. Osnovni odbor vabi zato vse Slovence na katoliški shod ter bo še posebno povabil vse zakonodajalne zastopnike slovenskega ljudstva. Za slogo na podlagi načel katoliške vere delovati, za to jedinstvo naiduševati, to je posebno važen namen katoliškemu shodu. Najlepše bi bil dosežen namen I. slovenskega katoliškega shodu, ko bi bila dosežena ta jedinstvo mej Slovence. Naj bi pač vsak zavedni Slovenec deloval na to, da se taka jedinstvo ustvari in ohrani mej Slovenci, ker le v ti jedinstvi je mogoče v resnici koristno delovati za naš narod, le v ti jedinstvi je mogoče narodu slovenskemu ohraniti njegov narodni obstanek.“

Da se ta jedinstvo doseže, nasvetujejo pripravljalnega odbora posamezne sekcije sledeče resolucije, o katerih se zahteva, da naj jim pritrdi slovenski katoliški shod.

Sekcija za „šolo“

predlaga:

1. Katoliški stariši so v vesti dolžni otroke svoje vzgojati in poučevati po načelih katoliške vere.
2. Ker pa večina katoliških Slovencev ne more sama zadostno poučevati in vzgojati svojih otrok in imamo z druge strani v Avstriji vpeljano posilno državno šolo, zahteva prvi slovenski katoliški shod za slovenske katoliške otroke javne katoliške ljudske šole s slovenskim učnim jezikom in katoliške učiteljske pripravnice v zmislu izjave avstrijskih škofov, poklicanih varuhov verske vzgoje narodove, izrečene v gospodski zbornici dne 12. marca l. 1890. V tem zmislu sta torej premeniti državni šolski postavi z dne 14. maja 1869 D. Z. št. 62 in z dne 2. maja 1883 D. Z. št. 53 in zadevne deželne šolske postavbe onih pokrajin, v katerih Slovenci prebivajo.
3. Dokler se pa katoliškim Slovincem ta zahteva ne spolni, snujejo naj se katoliške zasebne ljudske šole ter ustanovi katoliška učiteljska pripravnica, ali vsaj učiteljski seminar v Ljubljani s

pomočjo družbe sv. Cirila in Metoda in prispevki zadevnih dežel.

4. Katoliški shod priporoča, naj se podpira deška sirotišnica, imenovana „Collegium Marianum“ v Ljubljani in deškiška Lichtenthurnina sirotišnica ravno tam ter stema zavodoma združeno deško in deškiško zavetišče. — Ob enem pa shod izraža potrebo, ustanoviti v Ljubljani pobožševalnico za spridene otroke.

5. Katoliški shod priporoča slovenskim učiteljem in katehetom ustanovitev katoliškega učiteljskega društva; dalje priporoča njim in vsem prijateljem šole ter mladim ljubom „Katoliško društvo detoljubov“ in glasilu tega društva „Krščanski detoljub.“

II. 1. Katoliški shod zahteva, da se državne srednje šole tako preustroje, da se ne bode na njih ne le nič poučevalo, kar bi nasprotovalo verskemu prepričanju katoliških Slovencev, marveč da bodo tudi na njih ves pouk in vsa vzgoja dejanski pouspeševala katoliško versko mišljenje in življenje naše mladine.

2. Ker ni upati, da bi se državne srednje šole v označenem zmislu kmalu premenile, izreče katoliški shod potrebo, da se osnuje katoliški zasebni gimnazij s slovenskim učnim jezikom.

3. Prečast. gospodu kanoniku Jeranu in vsem drugim dobrotnikom izreče se zahvala za gnutno in duševno podporo, skazano ubogim slovenskim dijakom. V ohranitev in spopolnitev „Dijaške kuhinje“ pa naj se ustanovi društvo po vzgledu Ptujске in Mariborske „Dijaške kuhinje“, ki se s tem toplo priporoča.

4. Vsem šolskim oblastnikom in vsem mladim ljubom se toplo priporoča, naj skrbno pazijo na dijaška stanovanja, da se bodo dijaki tudi doma versko-nravno vzgajali. V gledališča naj se puščajo dijaki le k takim igram, ki niso kvarne vernosti ali npravnosti mladine.

III. 1. Ker ni upati, da bi se visoke šole kmalo preosnovale v verskem zmislu, priporoča katoliški shod, naj Slovenci podpirajo društvo za ustanovitev katoliškega vseučilišča v Solnem Gradu, od katerega pričakujemo, da bode zaosnovalo nekaj slovenskih vseučiliščnih stolic.

2. Katoliški shod priporoča „Podporno društvo“ za slovenske visokošolce na Dunaji. Ob jed-

nem pa prosi, naj odbor imenovanega društva skuša ustanoviti čim preje slovenski mladini na Dunaji „Pribežališče“, v katerem se bode skrbelo tudi za nje versko-nravni napredek ter vzbujalo v njej in množilo katoliško prepričanje.

Sekcija za kmetstvo (agrarno) vprašanje predlaga:

Prvi slovenski katoliški shod zmatra kot najnujnejšo nalogo našega postavodajalstva bodisi v deželnem bodisi v državnem zboru, da se sklenejo take postavbe, po katerih bo mogoče zabraniti vedno hujše razširjajoči se propad kmetkega stanu kot neobhodno potrebno pa tudi najzanesljivišo zaslombo toliko družbinskega našega narodnega, kolikor tudi državnega življenja in njenega reda toliko v gospodarskem kolikor v verskem in narodno-socialnem oziru.

V to svrhu priporoča katoliški shod:

1. Da se kmetovalci organizujejo in zbirajo v kmetško zadrugo v svrhu skupnega delovanja.
2. Da se postavno zagotovijo kmetški domovi ter postavno zabrani razkosavanje kmetških posestev.
3. Da se razbremenijo kmetaka posestva in sicer po načrtu oziroma načelih, kakršna je kmetijski minister grof Julij Falkenhayn v drž. zboru že leta 1891 razvil, namreč, da se postavnim potom organizuje kmetaki stan s tem, da se uvedejo okrajne kmetake zadruge, katere tudi vprejmo nalogo razbremenja kmetških posestev ter v to svrhu izdajajo zadolžnice, za katere prevzame država garancijo tako, da bo v teku prihodnjih deset let mogoče po zgledu sedaj že dogotovljene zemljiščne odveze razbremeniti naša kmetaka posestva.
4. Naj se postavnim potom skribi za to, da se ne bodo zamogla in smela kmetaka posestva čez gotovo mero cenitvene vrednosti na novo zadolžiti.
5. Zastopnikom našega naroda v javnih zastopih priporoča se, da naj delujejo na to, da se prenaredi domovna postava tako, da bodo kmetake občine, oproščene velikega bremena skrbeti za onemogle in bolne soobčane, ki pa so v drugih krajih delovali in ki kot onemogli zapadejo po mnogih letih odsotnosti rojstni občini v veliko breme.
6. Prav tako naj se deluje na to, da se uvedejo občinske mirovne sodnije, da se odpravi posilno legaliziranje vsaj za manjše zneake do 500 gld., sploh da se javna uprava uredi tako, da ne bo predraga ter da bo ljudstvu v prospeh in lahko izkoristenje.

LISTEK.

Oboževanje solnca, meseca in zvezd pri raznih narodih ter njih upliv na umetnost.

Spisal Magovič.
(Konec.)

Posebno mnogokrat se vidi, kako mesec štiti alhimistične poskuse, kako se pod njim vari in kadi iz mistične talilnice. Alhimisti čakajo nestrpnost uspeh svojega delovanja, ker hočejo prirodi izviti njene skrivnosti in iz nedragih kovin narediti s pomočjo „kamna modrijanov“ zlato in srebro. Mesec gleda radovedno na te čarobnike in sicer zelo resnega obraza, ne ve se pa ali zaradi dvomljivega izida, ali pa zaradi ljudske abotnosti. Najočitnejše pojasnujejo upliv zvezd na človeško osodo podobe, ki se nahajajo v knjigi „Margarita Philosophica, de principiis Astrologiae“, izdani l. 1504. Na marsikateri podobi opazuje mesec zlovoljno in še celo jezno daljnogleda, katere so astrologi proti njemu naperili, kakor bi se hudoval nad vedeževalci, ki hočejo izvedeti njegove skrivnosti. Slnce pa navadno prijazno pozdravlja orla, ki se proti njemu vzdiga in sili v nebotične višine. V knjigi „Geschichte des Physiologus“ iz začetka XVI. stoletja se pripoveduje, kako se orel pomlaja: „Ko orel

ostara, počrtni se njegove peruti in očesa mu otemne. Potem poišče bister studenec in nad njim se popne pod solnce, kjer mu izgore peruti in očesa. Potem pade v studenec, se trikrat vanj potopi in tako pomladi.“

V nekem „Calendarium perpetuum“ (iz XVIII. stoletja) je predstavljeno solnce kot središče časa. Dvanajstero njegovih žarkov pada na kazalniki ure. Spomlad je narisana kot lepa žena z vrtnico v roci, sedeča sredi cvetočega vrta, v katerem so vodometi in piramidasto obsečeni grmi; poletje počiva na žitnem snopu; jesen sedi mej vinskim trajem v vinogradu in pije vino; zima pa greje roke nad žrjavico (nenavadna predstava!) Umetno zavite črte spajajo te alegorije s številkami, ki naznanjajo ure, dneve in mesece.

Najstarejše ure so bile solne ure in sicer navpično postavljeni obeliski iz jednega samega kamena, ki so s svojo senco naznanjali dnevne čase. Zato se tudi na podobah večkrat vidita solnce in mesec narisana mej dvema monolitoma, ki morda pomenjata dve skrajni točki ekliptike.

Po starem sporočilu so primerjali tudi velike vladarje solncu. Tako se je imenoval Ijudevik XIV. samega sebe „solnčnega kralja“ ter si je izbral solnce za svoj emblem, s podpisom „nec pluribus impar“ (primerjam se lahko mnogim solncem.) Neki dvorski slikar koncem XVII. stoletja je narisal avo-

jega monarha in njegovega prestolonaslednika v barokah in nad njima dve solnci, ki spuščata svoje žarke v podobi dolgih barok na nju. Poleg stoji podpis „alter ab illo“ t. j. drugi, od solca izvira-joči. Neki bakrorez XVIII. stoletja prikazuje Karla Velikega kot personifikovano solnce, sedeče v križu Boga očeta. Od solca prihajajo žarki na 14 spodaj stoječih cesarjev.

Tudi otemnenje in mrknjenje solnca nam predstavljajo bakrorezi s pomočjo pustnih krink. Ti izpačeni obrazi zakrivajo časih celo, časih pa jeden del solne kolute po tem, ali je bilo totalno, ali parcialno mrknjenje. Drugi bakrorez predstavlja solnce v borbi z vetrom, kako poskušata vsak svojo moč nad popotnikom s sukno. Še celo solncev upliv na človeško zdravje je izražen v podobah. V neki knjigi XVI. stoletja razpravlja se, kako je treba hiše zidati, da bodo stanovanja zdrava. Pridejana je podoba hiše, na katero od jedne strani solnce sije, od druge pa veter piše. S tem se boče predočiti, da morajo biti stanovanja suha i zračna. Veter naj odžene „boleznin in skrbi“, ki slede solncu (solnčnim, veselim dnevom).

Tudi v naši domovini imamo dokazov, da se je umetnost rada posluževala simboličnih znakov solnca in meseca. V lanskem letniku „Izvestij centralne komisije za zgodovinske in umetniške spomenike“ je opisal učitelj Črnologar samostansko

7. Deluje naj se na to, da dežele prevzamejo v lastno izvršbo zavarovanja proti požaru, proti živinskim boleznim in vremenskim ujмам — toči.

8. Naši zastopniki v državnem zboru naj delujejo na to, da se uvede po železnicah primerna vozninska cena za blago, da se odpravijo krivične refakcije ter sploh pravično uredijo tarife za prevažanje blaga, osobito da se pospeši izvoz naših pridelkov v daljni trgovski svet. V to svrhu naj se poddržajo vse železnice osobito pa južna železnica, ki vozi skoz ozemlje slovenskih dežel, da bo mogoče zjednačiti in znižati vozne tarife za blago tudi v naših slovenskih pokrajinah.

9. Da se vsaj deloma zajezi razširjevanje siromaških rodbin, naj se zopet postavnim potom zabrani ali omeji ženitovanje na prosto roko.

10. Da se zabrani toliko materialni kolikor tudi moralni propad našega kmetijskega ljudstva, naj se kmalo proglasi postava proti pijančevanju ter naj sploh se vse stori, da se zatré nesrečno pijančevanje in neizmerno zauživanje osobito žganih opojnih pijač.

Sekcija za „tisk“

nasvetuje:

Ker sedaj po sovražnem tisku največ trpi sv. cerkev in katoliško življenje, sprevidi „slovenski katoliški shod“, da je neobhodno potrebno sovražniku se v bran postaviti z enakim orožjem — s katoliškim tiskom. A ne le braniti, marveč tudi pozitivno mora tisk pospeševati katoliško zavest in katoliško življenje. Naj se izkoristi ta vele-moč a) kot politična moč v časnikarstvu, b) kot izobraževalna moč v ljudskem berilu, c) kot vzgojilna moč v spisih za mladino.

I. 1. Slovenski katoliški shod spozna za vzdržanje katoliškega mišljenja in prepričanja mej Slovence kot najpotrebnejše sredstvo dobro časnikarstvo. Zato proglasa za resno dolžnost vseh vernih Slovencev izdatno podpiranje, gmotno in duševno, naših katoliških listov. V dolžnost naj si šteje tudi vsak verni katoličan, zatirati vse veri sovražne časnike in jih nadomeščevati z dobrimi, koristi sv. vere pospešujočimi.

2. Ker pa je katoliški shod trdno prepričan, da more katoliško časopisje le tedaj svoj mogočni upliv pokazati, ako je modro in primerno uravnano, zato priporoča, naj se jedini naš konservativni dnevnik „Slovenec“ proglasi kot centralno skupno glasilo vseh katoliških Slovencev. Drugi naši katoliški listi pa naj bi se v glavnih vprašanjih z njim (z dnevnikom) in mej seboj porazumevali, da bi vsi v jednotnem smislu pisali in delovali z enakim navdušenjem za dobro stvar. Zato naj bi se osnoval neki središčni odbor upljivih gospodov, ki naj bi se trudili, to jedinstvo pospeševati.

3. Posebej pa še priporoča katoliški shod vse časnike, kateri se prizadevajo poleg politike mej našim narodom širiti jasno prepričanje v verskih zadevah, pospeševati lepo družinsko življenje ter tudi olikanim podajati tečne hrane.

II. 1. Slovenski katoliški shod s ponosom imenuje družbo sv. Mohorja in zahvaljuje se slavnemu odboru in vsem gorečim pospeševalcem za tolik uspeh prosi, naj ne opešajo, marveč z jednako vnemo nadaljujejo slavno delo slovenskemu narodu v duševni in telesni blagor.

2. Vernim olikanim Slovincem bodi vestna skrb, da ostane „Matica Slovenska“ vedno na pravi versko pravni podlagi ter v zanesljivih rokah.

3. Vender literarna društva nam še ne zadostujejo, slovenski katoliški shod obrača pozornost tudi na

cerkev v Sètičini. Iz pridejanih podob (na str. 232) se vidi, da imajo sklepni kamni na oboku v stranskega hodnika poleg cerkve izklesane podobe zvezd, solnca, vzhajajočega meseca itd. Oblike tega svoda spadajo v zgodnjo gotiko in pričajo torej o njegovi starosti (XV. stoletje).

Še bolj kakor obrazujejo umetnosti peča se pesništvo s solncem, mesecem in zvezdami. Komu neso znane narodne pesni: „Sijaj, sijaj solnce“; „Mila, mila lunica“; „Nad zvezdami“ itd. In tudi naši najboljši liriki opevajo radi te „nebeške luči“. Mej najoriginalnejše spada Gregorčičev projekt: „Da solnce božje zlato, — Da mesec je čisto srebro; Prekoval bi v tolarje luno — In solnce v cekine suhé; Morda bi z obojim poplačal — Državne in svoje dolgó!“

In kako krepko opisuje Levstik blagodejno moč solnca: „Solnce rano k goram se dviguje, — Po oblaci živu luč razliva, — Da snežnikom glave ozarjuje — Ter zlati se potlej gozdi njiva“. V zvečer peva: „Tiha luna se dviguje, — Cvetke vklanjajo glavó, — Mlačen veter miloduje, — Rózne zvezdice goré“. In tem zvezdam se obrača pesnik: „Vprašal zvezde sem svetlé: Kde so sreče prvi časi? — Zvezda nikdar se ne oglasi, — Z neba gleda le molčé.“ — In tako bodo stale te „nebeške luči“ veden predmet, nevsahljiv vir vsej poeziji!

naše slovensko katoliško knjigotrštvo. Zato gorko priporoča katoliško tiskovno društvo, ki mnogo stori za razširjanje dobrih spisov.

4. Mnogo dobrih knjig je že zastarelo, naj se prenaredijo in na novo izdajo. Še bolj pa naj se gleda na to, da dobre knjige, ki jih že imamo, pridejo mej ljudi. V to svrhu naj se ustanovljajo farne knjižnice, katere sicer stanejo mnogo truda in stroškov, a so velike koristi, ako so modro uravnane.

Bralna društva in čitalnice naj se pa le tam podpirajo, kjer delujejo za pravo versko oliko; svari se pred vsemi, katere vrata odpirajo protiverskim listom ali knjigam.

III. 1. Stariši sedanji znajo večinoma brati, slovenski katoliški shod želi, da bi to zdatno uporabljali v svojo korist. Dobri, krščansko pisani vzgojilni spisi naj se pridno širijo mej njimi, da se bolj zavedajo svoje preimenitne dolžnosti ter je vestniše spolnjujejo.

2. A tudi berila za mladino katoliški shod ne spusti izpred oči v zavesti, da je silno velikega upliva. Izdali so se že nekateri imeniki mladinskih knjig, ki ne kažejo dovolj vestnosti pri odbiranju berila malim namenjenega. Želeti je strožjega in natančnejšega postopanja ter jedinstvi pri šolskih knjižnicah.

3. Slovenski katoliški shod nasvetuje, naj se sestavi odbor večjih mož, ki naj na podlagi ocenjevanj, ki jih je že katoliško tiskovno društvo priobčilo v svojem koledarju, presodijo in ocenijo vse slovenske knjige za ljudstvo in mladino namenjene, da se slabo blago odstranjuje, res dobre knjige pa na vso moč širijo.

Sekcija za „katoliško življenje“

predlaga:

Prvi slovenski katoliški shod izjavlja, da mu je pred vsem namen, poživiti versko življenje ter vsestranski probuditi in okrepiti katoliško zavest v vernih Slovincih. To pa bode mogoče le tedaj, ako se vsakdo prizadeva za pravi krščanski napredek v zasebnem in javnem življenju; ako se marljivo poslužuje vseh sredstev, katere mu ponuja sv. cerkev, ako spoštuje vse cerkvene naredbe in zvesto izpolnjuje vse njene zapovedi; ako se živahno udeležuje vseh rednih in izvanrednih vrst službe božje, od cerkve priporočenih bratovščin in družih nabožnih družb; ako se tesno in vestno oklepa svojih dušnih pastirjev, škofov in sv. Očeta.

I. Prvi slovenski katoliški shod priporoča zato pobožnost in pošteno krščansko vedenje že v zasebnem življenju, v krščanskih družinah, kjer naj se z besedo in vzgledom položi mladini v mehko srce trden temelj za poznejše krepkostno življenje. V ta namen toplo priporoča „katoliško društvo detoljubov“, čegar glasilo je „Krščanski detoljub“ s priloženo „Angeljček“.

II. Živo katoliško zavest pa naj kaže vsakdo tudi v javnosti, zato katoliški shod pohvalno omenja tiste družbe, ki s primernimi sredstvi oživljajo katoliško zavest, kakor n. pr. velezaslužna „Katoliška družba za Kranjsko“.

Hvaležno se spominja tudi „Katoliških družb rokodelskih pomočnikov“, ki v Ljubljani, Novem mestu, Št. Vidu in na Vrhniki jako uspešno delujejo. Pristavlja le še željo, naj se snujejo taka društva tudi po drugih krajih, kjer se za primerno spozna in naj se ozira pri tem tudi na mojstre in učence. Katoliški shod odobravlja, ako razna društva s svojim korporativnim nastopanjem pri bogoslužnih opravilih povzbujejo zunanji blišč ter s tem pospešujejo čast božjo; svari pa resno, naj se ogibajo katoliški Slovenci taci družtev, ki prirejajo slavnosti in veselice o časih, da udeleženci ne morejo zadostiti svojim verskim dolžnostim.

III. Ker se pa sad pravega katoliškega življenja najlepše kaže v delih krščanskega usmiljenja, katoliški shod radostno priznava, da je „Vincencijeva družba“ najpriljubnejše sredstvo za lajšanje rastoče bede in reve ter priporoča vsem katoličanom, naj naklanjajo raznim dobrotinim zavodom, katere je oživila, svojo dobrohotnost in pomoč. Prvi slovenski katoliški shod obžaluje, da so se farne siromašnice odvzele cerkvi, najboljši materi revežev ter se izročile občinam, in izreka željo, naj delujejo postavodajalni zbori na to, da se zopet povrne cerkvi pristojni upliv pri oskrbovanju ubožnih zakladov, katere je sama zbrala v ta namen. Katoliški shod šteje si tudi v dolžnost, izreči svoje občudovanje in najtoplejšo zahvalo raznim redovom in kongregacijam za njihovo požrtvovalno delovanje po raznih dobrotinih zavodih, sirotišnicah, bolnišnicah itd. Dalje izraža željo, naj se taki zavodi, kjerkoli se snujejo, povsod izročajo redovom ali kongregacijam ali sploh cerkvenim rokam, v katerih na vse strani najboljše uspevajo.

IV. Kot najboljšo sredstvo za ohranjenje na poti krščanskega življenja priporoča katoliški shod razne cerkvene družbe in bratovščine.

Posebno omenja III. red sv. Frančiška, „družbo treznosti v čast sv. družini“, ki ima namen udušiti jedno najpogubnejših strastij naših dnij; dalje Slomškovo bratovščino sv. Cirila in Metoda za spreobrnjenje razkolnikov ter razne stanovske

družbe in marijanske kongregacije. Odlično mesto prisvoja tudi bratovščini sv. Rešnjega telesa, ki skrbi za dostojno češčenje angeljskega kruha, po-glavitne hrane našega duševnega življenja.

V. Katoliški shod hvaležno priznava, da so „ljudski misijoni“ in „duhove vaje“ neprecenljive pomembe za poživljenje verskega duha, in zato izreka z jedne strani dostojno zahvalo čt. oo. tovarištvu Jezusovega in gg. misijonarjem kongregacije sv. Vincencija Pavlanskega, ki je obhajajo po Slovenskem z veliko gorečnostjo in požrtvovalnostjo, z druge strani pa izraža toplo željo, naj duhovni pastirji pogosto naklanjajo to milost vernemu narodu.

VI. Ker imamo pa v boju za katoliško življenje le tedaj upanje do zmage, ako se tesno oklepamo od Boga nam danih voditeljev in učiteljev, priporoča katoliški shod vsem vernim Slovincem, naj se vsikdar z neomahljivo udanostjo, zvestobo in pokorščino drže svojih dušnih pastirjev, škofov in rimskega papeža, ki so od Boga postavljeni voditelji sv. cerkve.

Katoliški shod bridko čuti spone, ki vežejo sv. Očeta ter jim branijo z vso veljavo in močjo voditi svoje čete v boju za krščansko življenje. Globoko užaljen zaradi hudih krivic, katere napravljajo sovražniki sv. Očetu, prvi slovenski katoliški shod slovesno oporeka vsakemu kratenju papeževih pravic, izraža ponižno in odkritosrčno udanost Slovencev do rimske stolice in posebej globoko spoštovanje in otroško ljubezen do sedaj vladajočega sv. Očeta Leona XIII, ter tirja v soglasji s katoličani celega sveta, da se jim zopet povrne neomejena prostost, katero potrebujejo pri izvrševanju svojega vzvišenega poklica kot najvišji učitelj, duhovnik in voditelj v verskih rečeh.

To so torej resolucije, katere naj bi odobril prvi „slovenski katoliški shod“ v Ljubljani. Proti shodu samemu nikakor nečemo pisati, pač bi pa z veseljem pozdravljali vsak napredek slovenske narodnosti, ki bi imel svoj izvir v prvem katoliškem shodu Ljubljanskem. Z vso objektivnostjo hočemo zapisati le nekoliko opazek k zgorajšnjim resolucijam, ki pomenjajo vse drugo, nego pa napredek slovenske narodnosti in ki bodo marsikomur odprle oči glede namena temu shodu.

Prvi slovenski katoliški shod v Ljubljani! Kako mogočno doni ta naslov, a če se postavimo na stališče slovenske narodnosti, kako revne prazne so vse nasvetovane resolucije! O slovenski narodnosti, o narodni naši ideji, nikjer besedice; da imamo slovenski katoličani s svojo vero braniti tudi svojo narodnost, o tem nikjer črkice! O slovenskem katoliškem shodu smeli bi vender pričakovati, da bode svoj glas povzdignil za naše uboge trpine po Koroškem, kjer jih tlači železna pest krutega nemštva, in za revne brate po Istri, koje tepta lahonska neusmiljena peta. Povsod se godé Slovincem krivice in zategadelj si misliti ne moremo, da bi pravi katoliški shod smel svoje oko zatisniti pred temi v nebo vpijočimi krivicami!

Zategadelj so nas resolucije o „šoli“ posebno nemilo dirnile, kajti v njih se niti z najmanjšo besedico ne protestuje zoper žalostne šolske razmere na Koroškem, v Trtu i. t. d. In ti ubogi društvo sv. Cirila in Metoda, kako si prezrto! Priporoča in hvali se vsaka družba in družbica, za Ljubljano lokalnega pomena, samo o tem ni črkice, da naj bi katoliški Slovenci z vso ljubeznijo podpirali šolsko družbo sv. Cirila in Metoda. Priporoča se neko nemško društvo v Solnogradu, a naše slovensko društvo, ki je polno dobrega katoliškega duha, se ne priporoča! „Krščanski deloljub“, „Angeljček“, „Katoliško tiskovno društvo“, „Katoliška družba“, „Vincencijeva družba“, „Lichtenturnov zavod“, vse, vse se z navdušenimi besedami priporoča, samo o družbi s. Cirila in Metoda se molči! Pač, na nekem mestu se je omenja, da naj bi namreč nekaj plačala; a, da bi pa tudi za družbo kdo kaj plačal, o tem se ničesar ne omenja. In to se nam vidi žalostnega pomena za prihodaji prvi slovenski katoliški shod v Ljubljani!

Kar se tiče resolucij o „tisku“, omenjamo le mimogrede, da je misel, da naj bi se proglasil „Slovenec“ za jedino glasilo katoliških Slovencev, kolikor mogoče najbolj nesrečna. Priporoča se tukaj list „Slovenec“, priporoča se „Katoliško tiskovno društvo“, priporoča se „Angeljček“ in sploh vse kar se tiska v „Katoliški tiskarni“! Gospodje, ki sede v ti sekciji, naj nam ne štejejo v zlo, ali mi vender menimo, da prvi slovenski katoliški shod ni poklican v to, da binaročnikov beračil za „Slovenca“

Dalje v prilogi.

ali pa reklamo delal za „Katoliško tiskarno“ v Ljubljani! Resnica je, da resolucija k „tisku“ napravljala utis lokalne reklame, to pa tembolj, ker se v nji ne omenja drugih prekoristnih listov, ki so vsaj toliko potrebni, kot je Ljubljanski „Slovenec“. Tu bi se pravi slovenski katoliški shod prav lahko spominjal „Mira“ v Celovcu, ki tako uspešno deluje za slovensko narodnost v tužnem Gorotanu. Pa ne samo z ozira na lokalno reklamo, tudi zagadelj se nam vidi resolucija o „Slovenici“ prenesrečna, ker bi bil s tem storjen najslabši korak k edinosti, katera se v „vabilu“ tako lepo naglašala. Kdor pozna naše kranjske razmere in tiste moči, ki se zbirajo okrog lista „Slovenca“, čuti, da pišemo resnico. Zatorej dosti o tem! Le toliko naj nam je dovoljeno postaviti, da se prvi slovenski katoliški shod le slabo priporoča, če si niti toliko močnih perot ni mogel pridobiti, da bi se dvignil nad ozko ozračje Lichtenurnovega in drugih takih strogo lokalnih Ljubljanskih zavodov!

Resolucije o „tisku“ omenjamo pa še iz drugega razloga, ker nahajamo tukaj v skritem kotičku resolucijo, ki slove takole: „Bralna društva in čitalnice naj se pa le tam podpirajo, kjer delujejo za pravo versko oliko; svari se pred vsemi, katere vrata odpirajo protiverskim listom ali knjigam.“ Proti taki resoluciji moramo — dasi smo dobri katoliki — z vso odločnostjo protestovati. S to resolucijo se boče naše čitalnice in bralna društva razcepiti v dve vrsti! A radi bi vedeli, kje na Slovenskem se nahajajo čitalnice, katere ne delujejo za „versko oliko“? Radi bi vedeli, kdo bode po tej resoluciji določil, katera bralna društva so za „pravo versko oliko“, katera pa ne? Kar se tiče torej „prave verske olike“ ne bo imela nasvetovana resolucija nikakega uspeha. Doseglo pa se bode z njo, da se bodo odslej naše čitalnice povsod zaradi vprašanja o „pravi verski oliki“ preganjale, da bodo po celem slovenskem svetu vladali v vsakem najmanjšem bralnem društvu prepričani, kakršnih do sedaj še nismo doživeli. Kdor ve, kolikakega pomena so čitalnice in druga bralna društva za gojitev narodnega mišljenja in navdušenja, ta bode iz celega srca obžaloval, da hoče prvi slovenski katoliški shod postati grobokop našim čitalnicam in bralnim društvom.

To so naše opazke za danes, ob priliki morda še kaj več!

Državni zbor.

Na Dunaji 24. junija.

Razprava o uredbi stavbenih obrtov postala je danes nekoliko bolj živahna, nego je bila doslej in sicer zato, ker je stavil posl. Zallinger načeloma velevažen predlog, posl. baron Widmann pa prouzročil politično debato, in sicer s svojim že v prejšnji seji stavljenim predlogom glede kompetence dež. odbora v izvestnih stavbenih rečeh.

Začetkom seje predlaga posl. Jaworski, naj se postavi na dnevni red razprava o premembi zakona glede državne garancije južno-severo-nemške železnice.

Predlog se v sprejme in posl. Schwa b poroča o predlogu ter ga priporoča. Po kratkem govoru posl. Pradeja v sprejme se predlog brez premembe in isto tako tudi resolucija, naj se ta železnica poddrži čim prej mogoče.

Posl. dr. Götz stavi nujni predlog zaradi državne podpore po elementarni nezgodi oškodovanim posestnikom v Porlicu. Predlog se odkaze butgetnemu odseku.

Po odgovorih poljedelskega ministra grofa Falkenhayna na nekatere interpelacije prestopi se na dnevni red.

Volitev v komisijo zaradi določitve draginjskih priklad se vrši mej razpravo o uredbi stavbenih obrtov.

Posl. Zallinger želi, da se določi: Stavbeni podjetnik mora prevzeta dela, spadajoča v stroko tesarjev, kamnosekov, mizarjev, ključarjev, steklarjev, slikarjev itd. izročiti izvršujočim obrtovalcem. Govornik utemeljuje svoj predlog prav obširno povdarja zlasti socijalnopolitiško stran zakonskega načrta. Ministerstvo notranjih rečij dela tako, kakor da socijalnega vprašanja niti ni. Samo policija se zanima za to. Policija pa ne bo in ne mora ovirati razvoja socijalne demokracije. Socijalnega vprašanja ni moči rešiti z zakoni, izdanimi v varstvo delavcev, ker so to le paliativna sredstva in še precj nevarna, ker se tudi delavcu mej jedjo tek več.

Socijalno vprašanje rešeno bo tedaj, če si bodo osvojili delavci krščansko mišljenje, to je pa doseči le po verski šoli.

Posl. Kramar ugovarja predlogu Widmanna, ki je tirjal, naj določi tiste kraje, kjer je dati koncesije za stavbe tudi neizprašanim obrtnikom, politično oblastvo in sicer potem, ko je poizvedelo mnenje dež. odbora, ne pa soglasno z dež. odborom. Govornik sodi, da se ministerstvo nikakor ne ponižuje, če se določi, da mora kako stvar določiti soglasno z dež. odborom. Dež. odbori so nam prav tako visoko v čisljih, kakor ministerstva, dež. zbor pa zmatramo za važnejšo korporacijo, nego je državni zbor. Avtonomijo treba braniti vedno, naj je predmet važen ali ne, kajti avtonomija je jedino varstvo pred državno samovoljnostjo. Reforma državne uprave je pa v Avstriji nemogoča, dokler se ne rešijo protislovja v ustavi. Legislativna je federalistična, eksekutiva pa ven in ven centralistična. Prvo, kar bi bilo storiti je, da bi postal namestnik odgovoren dež. zboru za vse, kar je storil v deželnem legislativnem področju. Mi — pravi govornik — nismo ustvarili ustave in je ne pripoznamo. Mi tirjamo, da se uveljavi naše državno pravo in potem šele rešili bomo v svojih deželah problem, kako zvezati avtonomijo in državno upravo v modernem, svobodnem zmislu.

Posl. Zucker podpira predlog Zallingerjev in zavrača Widmanna, kateri se je postavil na stališče, nevarno avtonomistom. Že večkrat se je primerilo, da so državniki, kadar so ostavili državno službo, stopili v službo pri nemški levici in jej mnogo koristili. Ako bi kdaj minister Pražák ostavil svoje, s trnjem posuto mesto, dal Bog, da bi se potem on isto tako goreče potezal za avtonomijo, kakor se poteza sedaj Widmann za centralizem. Govornik povdarja, da je o svojem času grof Hohenwart prepustil obrtno zakonodajstvo dež. zborom. Da ima dež. zbor češki izdelati takšen zakon, ne izdelal bi ga v desetih letih, ampak v desetih tednih in tudi dokaj bolje. Kar je govoril dvorni svetnik Exner o velečastvu kronanja, je prav lepo, in je sploh prvič govoril kakov levicar o kronanju tako dostojno. To ni bilo prej v navadi; naj sodijo nasprotniki o stvari kakor jim drago, narod češki je mej temi zidovi dokazal svoje sposobnosti tako sijajno, da je o njem govoriti samo z respektom.

Vladni zastopnik baron Plappart ugovarja najprej stvarno nasvetu posl. Zallingerja in zavrača očitjanje, da se vlada ne meni za socijalno vprašanje. Še nobena avstrijska vlada ni v tem oziru storila toliko, kakor prav sedanja. Glede predloga posl. Widmanna izreče se vladni zastopnik ugodno in ga v sprejme, češ, da nikakor ne gre dati dež. odborom tisto pravico, kakor centralni vladi. Če bi bila vlada vezana odločevati soglasno z deželnimi odbori, omejila bi se moč državne eksekutive.

Posl. grof Pininski ugovarja odločno Zallingerju in Widmannu, rekoč, da njegov predlog nima drugega namena, nego omejiti z ozirom na razmere v posamnih deželah državno eksekutivo.

Posl. Habich se izreče proti Zallingerjevemu predlogu, posl. dr. Pattai pa se z njim strinja. Govorila sta še poslanca dr. Engel in Widmann.

Razprava se je potem za nekaj časa zaustavila, toliko, da je mogel posl. Hofmann-Wellenhof staviti predlog, naj se pomnoži število državnih poslancev za mesto Gradec, posl. dr. Lueger pa interpelovati zaradi neke konfiskacije.

Na to se je začelo poimensko glasovanje o predlogu posl. Zallingerja, kateri predlog je bil v sprejet s 87 proti 74 glasom. (Živo odobravanje, levica močno preplašena).

Poročevalec Exner izjavi na to, da se vsled tega glasovanja odpove poročanju.

Predsednik naznani izid volitve v mešano komisijo in zaključil sejo.

Prihodnja seja v torek.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 25. junija.

Hrvati in Madjari.

Antagonizem mej Hrvati in Madjari prikupil je zopet do vrha. Vlada hrvatska razpustila je mestni zbor Zagrebski zato, ker ta ni poslal v Budimpešto k jubilejski slavnosti posebne deputacije. Imeli smo že priliko povedati uzrok, zakaj ni mestno zastopstvo poslalo te deputacije: zato, ker je tirjalo, da jo vodi pred kralja ban hrvatski, ne pa madjarski ministerski predsednik. Vled tega

razpustil je ban mestni zastop in ulila se je iz vladnih časnikov ploha ostudnih psovka na večino tega zastopa. Zlasti perfidno pisali so oficijozni listi madjarski, poudarjaje, da mestni zastop Zagrebski niti pravice ni imel tirjati, da vodi njegovo deputacijo ban hrvatski, češ, ta je podrejen madjarskemu ministerskemu predsedniku. Temu nazoru madjarskih političnih krogov ugovarja ban v uradnam svojem listu jako odločno, trdeč da ni podrejen, nego koordiniran madjarskemu ministerskemu predsedniku in načelnik avtonomne dežele. Ta oficijelni odgovor je prava pravcata zaušnica, katero si je založil ban hrvatski sam. Kot načelnik avtonomne dežele in državnik, koordiniran madjarskim ministrom, moral bi bil odobriti ukrep mestnega zastopa Zagrebskega, mestu tega pa ga je razpustil. To je najbolji dokaz, da je razpust neupravičen in navedeni razlog ničev. Hrvatski narod čuti novo in bridko to krivico; urezal jo bode Madjarom na rovaš in — pošteno plačal, kadar pride dan plačila.

Vnanje države.

Velevažna odločba papeževa.

Intimne zveze Berolinske „Kreuzzeitung“ z odličnimi političnimi krogi so notorične in zato zasluzi vsaka vest, če jo zabeleži ta list, vsaj nekoliko več verodostojnosti, nego je gre dajati navadnim novinarakim glasom. Rečeni list poroča o velevažni odločbi papeža, katera utegne zlasti za balkanske katolike postati sila imenitna. Avstrija izvršuje že mnogo let protektorat nad albanskimi katoliki in kadarkoli je namestiti kakega albanskega škofa, vselej stavi dotični predlog avstrijska vlada in papež se odloči v zmislu tega predloga. Ta avstrijska pravica presedala je Turčiji že zdavna, a nikdar ni imela zadostne zaslonbe, da bi se ji bila uspešno uprla. Pred kratkim pa se je sultan, naslanjaje se pri tem koraku na rusko in francosko vlado, obrnil do papeža zaradi tega, da se odpravi avstrijski protektorat, kateri se snuje zgolj iz nade, a ne iz kakšnega pravnega naslova. Papež ni samo povse ustregel sultanovi prošnji, storil je še dosti več, imenoval je namreč Carigradskega patrijarha katoliških Armencev, Azarijana, sultanovega ljubljence, generalnim patrijarhom Carigradskim ter mu izročil jurisdikcijo nad vso katoliško cerkvijo v iztoku. Katoliški iztok dobil bode na ta način svojega posebnega papeža, ki pa bode odvisen od Rimkega papeža. Kreuzztg. pravi, da je dobila to vest iz povse zanesljivega vira in zavrača v naprej vsakeršen dementi.

Francoski ministri nekdani in sedanji.

Neutrudni Rochefort zasledil je in seveda kar najhitreje mogoče razglasil zanimivo splotko, katero so proti sedanjemu ministerskemu predsedniku in ministru notranjih rečij pletli nekateri sedanji in bivši ministri. Freycinet, vojni minister, Floquet, predsednik zbornice, Constans in Brisson, dva bivša ministra, zjediniili so se baje v namen zvreči Loubeta in omogočiti Constansu ustop v ministvo. Ali se jim bo to tudi sedaj posrečilo, ko je škodoželjni Rochefort to reč iznesel v javnost, ni moči povedati. Nekateri listi jeli so gledati na to splotno razširjati vest, da je bila naperjena zoper Carnota, kar pa ni verjetno, kajti volitev novega predsednika bo šele decembra.

Angleške volitve

Vlada sicer še ni razpustila angleške zbornice, a vender se je že razvila kaj živahna agitacija. Najbolj delavni so privrženci sedanji vladi, a oni imajo tudi največ uzrokov za to. Tekom šestih let bilo je 62 nadomestnih volitev in pri vseh teh volitvah ovrgli so liberalni kandidati konservativne. Gladstone pojde te dni na Škotsko, da začne ondu volilno agitacijo; lord Rosebery, verni njegov pomočnik, izrekel se je že za Home-rule. Konservativci poudarjajo zlasti, da je bila unanja politika Salisburyjeva dostojna in uspešna; navajajo sicer še mnogo zaslug, a te so le bolj efemerne vrednosti. Če se bodo volitve za konservativce dobro izvršile, imeli bodo v zbornici toliko glasov, kakor liberalci in odločevali bodo potem divjaki. Bržkone pa bode dobil Gladstone zanesljivo večino.

Dopisi.

Iz Ljutomera 24. junija. [Izv. dop.] (Šola — „timeo Danaos“) Pogled po svetu okrog prepriča nas, da se merodajni krogi povsod jako brigajo za šolo. Pa tudi ne more drugače biti; zaupljivo se nežna mladina izroča šoli, da bi se tam naučila vsega tega, kar ji bode potem v hasek in prid bodi si mladeniču možu, bodi si deklici-ženi. Povsod pa je tudi število otrok tako naraslo, da so dotična šolska poslopja premala ali pa da ne zadostujejo v drugem oziru zdajnim potrebam in tirjatvam. Potreba za večjo in primernejšo šolsko poslopje se je tudi tukaj v Ljutomeru pokazala in spoznala. Začele so se delati priprave in prišlo je po večletnem trudu do tega, da se je že pričelo delo za zgradbo nove šole v Ljutomeru. Ta šola se mora letos dozidati toliko, da pride vse pod streho, drugo leto do jeseni pa povse dodelati, tako da se bode v njej začel pouk. Vseh

troškov za imenovanje šolo bode blizu 50.000 gld. Akoravno je in bode občinam, ki spadajo pod Ljutomersko šolo, težko spraviti o pravem času dotični denar, se merodajni faktorji v krajnem šolskem svetu niso ustrašili storiti vsega, kar je potrebno da bode moči delo dovršiti. Odločno pa se je zavrnolo od štajerske hranilnice v Gradcu ponujeno darilo 2000 gld. ker se tako darilo — pravi judževji groši — ne sme in ne more sprejeti pod pogoji, ki so bili stavljeni od imenovane hranilnice. Ta zavod je namreč za svojo ponujeno darilo zahteval odločilnega mesta nemškemu jeziku na tukajšnji šoli, na kateri se nemščina znabiti itak bolj šopiri, kakor ji gre.

Nova imena javnim prostorom Ljubljanskim.

V Ljubljani, 25. junija.

Občinski svet Ljubljanski je v včerajšnji seji storil naslednje sklepe:

1.) Spremeniti se imajo na sledeči način imena sledečih cest, ulic in trgov:

- a) Valvazorjev trg v **Vodnikov trg**.
- b) Vodnikove ulice v **Kopitarjeve ulice**.
- c) Slonove ulice v **Prešernove ulice**.
- d) Prešernov trg v **Jurčičev trg**.
- e) Parne ulice v **Slomškove ulice**.
- f) Travniške ulice v **Metelkove ulice**.
- g) Gledališke ulice v **Wolfove ulice**.
- g) Oni del Tržaške ceste, ki leži med Frana Josipa cesto in zidom Souvanovega vrta, v **Gledališke ulice**.
- h) Trg pred škofijo v **Bleiveisov trg**.
- i) Križevniški trg v **Valvazorjev trg**.
- j) Oni del šolskega drevoreda, ki leži med frančiškanskim vrtom, Ljubljano, semeniščem, škofijo in meščansko bolnico v **Pogačarjev trg**.
- k) Kravja dolina v **Radeckega cesto**.
- l) Kurja vas v **Cesto na Dolenjsko železnico**.

2.) Sedanje ulične in hišne table z napisom „Burgstallgasse, Gradišče“ imajo se nadomestiti z novimi brez nemškega napisa.

3.) Določajo se sledeča imena novim javnim prostorom:

- a) Z Dunajsko cesto paralelni cesti, ob kateri so sezidane doslej štiri delalske hišice **Hranilnična cesta**.
- b) Cesti, ki veže Dunajsko cesto z ad a) imenovano cesto: **Cesta za Bežigradom**.
- c) Trgu pred deželnim muzejem **Muzejski trg**.
- d) Cesti, ki drži od Gruberjeve ceste mimo deželno-branske vojašnice na Poljansko cesto **Domo-branska cesta**.
- e) Cesti, ki pelje iz Gradišča do nove regulovane Tržaške ceste **Erjavčeva cesta**.

4.) Podaljšajo naj se in dodatno numerujejo sledeči javni prostori:

- a) Gruberjeva cesta za skladiščem deželno-branske vojašnice ob Gruberjevem kanalu za mestno klavnico do mostu v Štepanovo vas.
- b) Fran Josipova cesta do železnice.
- c) Knafove ulice do železnice.
- d) Tržaška cesta do Marije Terezije ceste.

5.) Ulične table in hišne tablice za vse (ad 1—4) navedene ceste, ulice in trge imajo naj samo slovenske napise. Istotako naj se v bodoče dopolnilne tablice naročajo jedino le s slovenskimi napisi.

6.) Mestnemu magistratu se naroča, naj dá takoj izvršiti predstojajoče sklepe; vsekakor pa tako, da bodo nove table in tablice pribite do konca septembra t. l.

Domače stvari.

— (O I. slovenskem katoliškem shodu,) kateri ima biti v Ljubljani dne 30. in 31. avgusta t. l., morali smo danes izpregovoriti v občnem interesu slovenskega naroda, kakor je razvidno iz današnjega uvodnega članka. Ta katoliški shod snuje kranjska klerikalna stranka po Ljubljanskih gospodih, ki so z večine odborniki „kat. polit. društva“. K posvetovanjem za priprave niso povabili nijednega, niti od narodno-napredne, niti od takozvane srednje stranke. Tudi uredništvo našega lista ni dobilo nikakega poročila od dotičnega pripravljalnega odbora. „Slovenec“, glasilo snujočih gospodov, je pa zadnjo soboto priobčil oklic, s katerim vabi Slovence na ta katoliški shod in pristavil prošnjo do slovenskih listov, naj tudi ta oklic priobčijo in razglase. Oklic ima tako vsebino in

tak značaj, da bi nas bilo skoro mikalo seči v roko za složno delovanje. Toda odrešeni smo bili vsega optimizma, ko smo iz prijateljske roke prejeli resolucije za nameravani kat. shod, resolucije, katere prijavljamo danes na drugem mestu od besede do besede in katere kažejo, kakšen pomen in namen prav za prav naj ima „prvi slovenski katoliški shod“. Od gospode, ki snuje ta shod, smo res že navajeni tega in onega, ali — da se bode, snujoč shod vseh Slovencev, postavila na najožje Ljubljansko-klerikalno stališče in da se bode, kakor kažejo nasvetovane resolucije, s slovenskim kat. shodom poganjala jedino le za svoj politični, literarni in gmojni monopol, tega pa tudi od njene strani nismo pričakovali! Dobro je torej, da smo dobili še za časa resolucije v roke in prijavljamo jih, da vidijo Slovenci, ne rečemo: naši prijatelji, pri čem da so in na kako sodelovanje so vabljeni. Slovenski listi že „Slovenčevemu“ oklicu niso dosti verjeli, kajti razun „Slov. Gospodarja“ in „Novic“ (to le v političnem razgledu) ni dosedaj še nijeden slovenski list ponatisnil dotičnega oklica. Včerajšnja „Nova Soča“ celo piše: Ljubljanski „Slovenec“ je priobčil obširen poziv pripravljalnega odbora za prvi katoliški shod. Na koncu je dostavil prošnjo do drugih slovenskih časopisov, naj bi oni poziv ponatisnili. Za nas ne velja ona prošnja, ker kot pravi pravcati „liberalci“, ki smo že živi v pekel obsojeni, nismo toliko vredni, da bi dobivali „Slovenca“ v zameno; čitama ga semtertje v Čitalnici, a za uredniško uporabo ga nimamo. Enaka se nam godi z vsemi takozvanimi katoliškimi listi slovenskimi. Vrh tega nas „katoliški“ krogi (posebno v Gorici) dosledno prezirajo, potem se pa jezé, da včasih tudi mi njih preziramo. Na tak način se je tudi pripetilo, da smo sinoči prav slučajno izvedeli o nekem pripravljalnem posvetovanju za prvi katoliški shod, ki se je vršilo včeraj v goriškem semenišču; z dežele je došlo kakih 25 duhovnikov. Od pripravljenega odbora iz Ljubljane došli so baje štirje gospodje, med temi, kakor smo slišali imenovati, dr. Janežič in Kalan. Nekateri udeleženci zapustili so posvetovanje še pred koncem.“ — Krepak protest nam je danes došel tudi že iz Savinjske doline. Slovenci v drugih pokrajinah torej že danes dobro slutijo, kaj in kakó ima biti z nameravanim katoliškim shodom. V slutnjah teh bodo podprle njih, kakor so nas — predkritosrčne „resolucije!“

— (Občinski svet Ljubljanski) imel je včeraj javno sejo, v kateri je rešil ves dnevni red. Odobril se je mej drugim računski zaključek mestne klavnice s posojilno zakladdo za leto 1891, kateri izkazuje 7323 gld. 23 kr. prebitka. Rešili so se tudi nekateri stavbinski rekurzi, zlasti pa so se sklenili slovenski napisi nekaterim Ljubljanskim trgov, cestam in ulicam, po katerih naj se primerno kaže Ljubljana kot glavno mesto slovenske dežele in duševno središče vseh Slovencev. Vse preuredbe v tem pogledu bodo stale samo 396 gl. 80 kr. Z veseljem bode vsak Slovenec pozdravljal dotične včerajšnje sklepe, katere priobčujemo na drugem mestu, in z nami vred izrekal željo in nadejo, da bode občinski svet Ljubljanski kmalu tudi napise ostalim javnim prostorom na enak način preuredil. V tajni seji bilo je posvetovanje o vsprejemu nekaterih prosilcev v občinsko zvezo. Obširno poročilo o vsem tem morali smo danes odložiti za prihodnjo številko našega lista.

— (Slovenske stolice na Graškem vseučilišču) je včerajšnja „Neue Freie Presse“ prav tako z odličnega mesta preklicala, kakor jih je prej ta dan kot „fait accompli“ razglasila. Zanimivo je, da se to preklicuje na podlogi informacije, katero je nemško-liberalni monitêr dobil s pristojnega mesta. In po tem piše, da v pristojnih krogih prav ničesar ne vedo o kakih stolicah za slovenska pravniška predavanja. Kaj poreče k temu tisti slovenski poslanec, ki je bil v državnem zboru govoril za to slovensko zahtevo?

— („Glasbena Matica“) naročila je za izlet dne 3. julija na Bled poseben vlak in je izposlovala za 50% znižano voznino. Na Bledu bode skupen obed in občinstvo osobito gorenjski rodoljubi in prijatelji glasbe opozarjajo se že sedaj, da blagovolé pravočasno naznaniti svojo udeležbo pri obedu, da se lahko gostilničarju zagotovi število udeležencev. — Oglasila pošiljajo naj se „Glasbeni Matici“ ali pa gospodoma Frideriku Sosu in Franu Petriču v Ljubljani.

— (Nadobudna nemško-kranjska mladež.) Piše se nam z Dunaja: Dunajskih Bismarck-skandalov so se v veliki meri in z izvanredno delavnostjo udeležili tudi člani nemško-nacionalne „Carniolae“. Udeležili so se istotako zavrnene deputacije, ki se je imela Bismarcku pokloniti. Tako bi bili prosvetljeni sinovi naših nemških pijonirjev radi delali skazo naši kranjski deželi prav oficijelno. Če bodo ob svoji desetletnici v letošnjih počitnicah častili tudi Bismarcka, nam ni znano, govori se pa, da bodo jezdili v polnem „Wichsu“ po beli Ljubljani, ter dokazovali na konji, da je Ljubljana — „nemška“.

— (Trnovska cerkev) v Ljubljani dobila je včeraj v praznik svojega patrona sv. Janeza Krznika po skrbi mestnega župnika gosp. Ivan Vrhovnika res prelep kras v svoje notranje prostore. To je lestvenik od medi in bakra, bogato pozlačen in cizeliran. Viseč v sredini cerkve je 2.50 m visok, 1.60 m širok in prirejen za 18 sveč. Ornamentika je v lepem slogu bujno in okusno izdelana. Konec lestvenika izide o veliko kroglo in je najbolj dovršeni del na njem. Tu so iz bakra izdolbljeni okrog vsi peteri župni patroni mestnih žup Ljubljanskih z res divno dovršenostjo. Delo, katero je izvršil domači pasar gospod Filip Tratnik, kaže v velikem kakor v podrobnem razum in umetnost, tako da nam ni treba hoditi po taka dela v inozemstvo.

— (Poškodova l) se je sinoči prcej težko gosp. kanonik dr. Kulavice, ko je hotel v novem poslopji „Katoliške tiskarne“ v Vodnikovih ulicah sneti okno. Težko okno padlo mu je tako močno na glavo, da je prebilo cilindar in gospodu kanoniku usekalo nad čelom precè, globoko rano.

— (Razstavljena slika) V prodajalnici g. Kolmana na velikem trgu razstavil je domači naš umetnik g. Ludjevit Grile res izborno izdelano pastelno sliko pokojne mlade soproge notarja gosp. Stajerja v Metliki. Podoba znane domoljubne gospe posneta je po fotografiji uprav mojstersko v življenski velikosti in je to delo na čast našemu domačemu slikarju.

— (Dolenjska železnica.) Na vseh straneh dela se prav marljivo po vsej progi. V nekaterih krajih začeli so že graditi železniška poslopja. Do jeseni bodočega leta utegne torej biti zgotovljena proga Ljubljana—Grosuplje—Kočevje.

— (Občinske volitve v Novem mestu,) za katere je naš list prinašal zanimive dopise iz Novega mesta, vršile so se dne 22. in 23. t. m. in po brzopjavnem poročilu v včerajšnjem našem listu izvoljeni so vsi, od narodnega volilnega odbora priporočeni kandidatje. Danes imamo obširniše izvestje, iz katerega vidimo, da so — čast složnemu postopanju Novomeških Slovencev! — izbrani v občinski svet za bodoča tri leta sami zanesljivi narodnjaki. Po stanu pripadajo novi obč. svetniki obrtnikom in posestnikom: gg. Makso Brunner, Anton Kos, Gregor Gregorec, Jože Košiček in Vinko Umek; pravnikom: gg. Ivan Logar, c. kr. višjesodni svetnik v. p., dr. Albin Poznik, c. kr. notar in posestnik, dr. J. Šegula, odvetnik in posestnik in Ivan Škerlj, c. kr. drž. pravdnika namestnik; profesorjem na c. kr. višji gimnaziji: gg. J. Fajdiga in dr. J. Marinko; trgovcem in posestnikom: gg. Anton Jarc, Fran Kastelic, Ivan Krajec, Adolf Pauser, Fran Perko in Fran Seidl; zdravnikom: g. dr. Ivan Vavpotič, c. kr. okr. zdravnik. Zastopani so tedaj vsi stanovi primerno razun tehničnega. Volitev se je vršila v popolnem redu in brez boja. Slovincem se ni bilo treba niti ganiti, ker je bilo naprej gotovo, da kandidatje, kateri kokujejo z nemštvom, ne morejo dobiti več, nego kake štiri glasove. Tako se je tudi v resnici zgodilo. Volitev je sploh sijajno pokazala, da je Novo mesto popolnem narodno. Zaradi tega in pa, ker so dolenjskemu glavnemu mestu sedaj postavljeni na čelo možje, ki so kos nalogam v tem, za Novo mesto in okolico velevažnem času, zato veselimo se tudi mi izida teh volitev in želimo delu novega občinskega zastopa Novomeškega najboljši uspeh!

— (Nesreča.) Kočarica N. iz Rovt hodila je marljivo k misijonskim propovedim v Podlipo nad Vrhniko, dojenčka svojega je pa doma puščala. Ker ni bilo varuha v hiši, skobacal se je otrok tako nesrečno iz zibke, da mu je okoli vratu prišel trak in se je otrok zadušil. Nesrečna mati se mora sedaj odgovarjati pred kazenskim sodnikom.

— (Komenske okamenele ribe.) Vapneni škrljenec Komenski (na Krasu) je že davno znan učenemu svetu po svojih krasnih okameninah. Dr. Gorjanović-Kramberger, dopisujoči član jugoslovenske akademije, je obiskal v drugi polovici maja meseca t. l. Trst in Gorico ter proučil tamšnje zbirke krednih rib iz Komna. Potem je tudi obiskal glavna ležišča teh rib, namreč Komen, Volčji grad in Malidol ter si ogledal tamošnje vapnenčeve plasti. V Trstu in Gorici so ga opozorili na slične okamenine iz gore Libanon in iz Sv. gore nad Solkanom, posebno na sedaj še malo znano vrsto „Amiopsis, Kuer“. Dr. Gorjanović je konstatoval, da so temni kremen v Komenskem škrljencu „izvestno produkti podmorskih erupcij mulja (morskega proda)“. Rezultate svojih stratigrafičnih študij bode priobčil dr. Gorjanović v „Radu jugosl. akademije znanosti“ in sicer kot posebno delo z 10—14 tablami velike oblike.

— (Razpisane službe.) Mesto za vzdrževanje evidence zemljiško-davčnega katastra s sedežem v Kočevji, eventualno mesto evidenčnega geometra II. reda ali evidenčnega vajenca na Kranjskem so razpisane. Poleg tehnične sposobnosti zahteva se znanje obeh deželnih jezikov. Prošnje je vložiti v 4 tednih pri predsedstvu c. k. finančne direkcije v Ljubljani. — Pri okrožnem sodišči v Celji razpisano je mesto sodnega pristava, oziroma pri kakem drugem sodišči. Prošnje do 6. julija pri predsedstvu okrožnega sodišča v Celji.

— (Tržaški vodovod.) V seji mestnega zbora Tržaškega v četrtek naznanil je župan, da je kranjska deželna vlada, kot druga instanca, sprejela v korist občine Tržaški odlok okrajnega glavarstva v Postojini, tikajoč se vprašanja, kako izpeljati vodo Reko do Trsta. Občina Tržaška ima po razsodbi deželne vlade neomejeno pravico, da sme od gorenjih virov Reke izpeljati vodovodni kanal.

— (Nova brzojavna postaja.) C. kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo v Trstu nam javlja, da se je dne 24. t. m. pri sv. Ivanu pri Trstu odprla brzojavna postaja z omejeno službo, zvezana s poštним uradom. Za brzojavke mej sv. Ivanom in Tržaškimi brzojavnimi uradi in Opčino, Barkovijami se računijo pristojbine po lokalnem tarifu, t. j. 1 kr. za besedo in taksa 20 kr.

— („Rojansko posojilno in konsumno društvo“) v Tržaški okolici namerava raztegniti svoje delovanje tudi na Goriško. V to svrhu priredi shod na praznik sv. Petra in Pavla dne 29. t. m. v gostilni nekdanje Dreherjeve pivarne.

— (Nove železnice v Istri.) Budimpeštanski stavbeni podjetnik Ignacij Braun in pisatelj Gustav Fuchs predložila sta trgovinskemu ministerstvu splošni načrt za zgradbo zobokolne železnice z 0 76 m širokim tirom od postaje Matulje Opatija do Velovske in izgotovljene projekte za zgradbo ozkotirne lokalne adhesijske elektriške železnice od Volovske do Opatije. Trgovinsko ministerstvo ukazalo je Tržaškemu namestništvu revidirati prog.

— (Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaji) priredi dne 28. junija IV. in zadnjo zborovo sejo v letnem tečaju 1892. s sledečo vsebino: a) čitanje zapisnika; b) poročilo odborovo; c) berilo: „Nekaj iz kosmothanije“ čita stud. phil. Jos. Žilib; d) volitev revizorjev; e) slučajnosti. — Local: Kastnerjeva restavracija „pri Magistratu“, K obilni udeležbi vabi odbor.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Celje 25. junija. Občinski svet vzprejel včeraj v izredni seji resolucijo, s katero pozdravlja radostno od poslancev Foregger in Kraus zasnovano skupno akcijo zoper „oškodovanje narodne pozicije Nemcev v Avstriji“ in izreka nado, da se bode ob kritičnem trenutku pokazala solidarnost vseh naprednih Nemcev ne glede na frakcijo, h kateri spadajo. (Op. ured.: Gorjé ti, vbogi Taaff, gorjé!)

Dunaj 24. junija. Valutni odsek ukrenil reasumirati razpravo o določitvi zaradi drobiža iz niklja.

Praga 24. junija. „Narodni Listy“ javljajo, da je vsled valutnih predlog nastala v Hohentwartovem klubu nevarna kriza. Nemški konservativci, po številu jih je 22, nečejo za predloge glasovati, ampak zahtevajo, naj klub izreče, da sme vsak član glasovati po

svojem prepričanju. Ako bi klub tej tirjavi ne ustregel, izstopili bi vsi nemški konservativni poslanci in ustanovili svoj posebni klub. Jedina dr. Kathrein in Treuinsfeld sta zoper to konservativno namero.

Pariz 25. junija. Boulanzist Mory namerava interpelovati vlado, češ, nevarno je, če si bodo udeležniki broderskega kongresa, ki se snide prihodnji mesec, ogledali kanale in pristane, zlasti ker se naznanjenih 53 nemških in 19 avstro-ogerskih udeležnikov.

Frankobrod 25. junija. Kralj italijanski došel ob 9. uri zjutraj, udeležil se parade husarskega svojega polka in zajutrkoval s častniki. Kraljica odpeljala se ob 10. uri v Homburg.

Razne vesti.

* (Gosenice v detelji.) Na Bavarskem prikazala se je nova vrsta gosenic, kakeršnih doslej še niso videli. Zapazili so jih v deteljiščih, kjer jih je silno mnogo. Gosenice so črne, po poldrug centimeter dolge, gladke in gibčne.

* (Led v juniju.) Iz mesta Liège v Belgiji se poroča, da je tam zmrzovalo pretekli teden tri dni zapored. V Spaau kazal je jedno noč termometer 2 1/2° pod ničlo. Meji Spaau in Pepinstrom zmrznilo je vse po vrtovih. V mestu Liège pokazala se je v nekaterih krajih lahna ledena skorja.

* (Smrt vsled preobilo zavžite vode.) V Argentuili pri Parizu stivali so štirje delavci, kateri izmej njih bode spil največ vode. Prvi spil je 12 litrov, drugi 9 in tretji 7 litrov. Vsi trije umrli so malo ur pozneje. Četrtega, ki je prenehal že prej, prenesti so morali v bolnico.

Narodno-gospodarske stvari.

Kako bode z novim denarjem.

(Poljudna razprava.)

Vlada namerava, kakor znano, premeniti naše denarstvo in je obema državnima zboroma, avstrijskemu in ogerskemu, tudi že predložila dotične zakonske načrte. Stvar je precej zamotana in večini občinstva nejasna, zato pa jo hočemo v nastopnih vrstah nekoliko pojasniti.

Nova denarna enota bo krona, razdeljena na 100 vinarjev. Dobili bomo komade po 20 kron in po 10 kron, kovane iz zlata, komade po 1 krono in pol krone, kovane iz srebra; komade po 20 in 10 vinarjev iz niklja ter komade po 2 in 1 vinar iz bronovine.

Srebrni naši goldinarji ostanejo tudi nadalje še v popolni veljavi in tudi papirnati denar ostane začasno v prometu. Pozneje dobimo namestu papirnatega denarja deloma kovani denar, deloma nov papirnati denar, kajti potem mogel bode vsakdor zamenjati papirnati denar za kovani denar, česar sedaj ni moči storiti. Namestu sedanjega drobiža dobili bomo počasi novi drobiž. Krona bode vredna prav polovico sedanjega goldinarja, sedanji goldinar pa bode vreden 2 kroni. Vinar bode vreden pol krajcarja, krajcar pa dva vinarja. Kdor je kupil kakšno stvar za 2 goldinarja, plačal bode zanj 2 goldinarja ali 4 krone. Kdor plačuje poslu na mesec 5 gld., plačeval mu bode tudi v bodoče ali 5 gld. ali 10 kron. Kdor ima dobiti tirjatev v znesku 1000 gld., dobil bode ali 1000 gld. ali pa 2000 kron. Uradnik, dobivajoč 720 gld. letne plače, dobil bode 720 gld. ali 1440 kron. S tem pa, da se uvede nova veljava, s tem še ne bode rečeno, da mora vsakdor takoj plačevati s kronami, in ne z goldinarji. Narobe, vsakdor bode mogel tudi nadalje kakor dosedaj plačevati z goldinarji in samo če bode hotel, recimo, da ima slučajno kaj novega denarja, mogel bode plačati s kronami namestu z goldinarji. Prav tako bode moči kupiti vsako stvar, kateri je določena cena v kronah, tudi z goldinarji, računši seveda goldinar za dve kroni. — Važna reč pri novi veljavi je, da bode ta dve novi kroni tudi res toliko vredni, kakor sedanji goldinar. V tem oziru treba je določiti, koliko zlata mora biti v novih kronah, da bodo imele tisto vrednost, kakor sedanji goldinar. Potrebno je, da bi ne bil po novem denarju nihče oškodovan, da mora za novi denar kupiti prav toliko, kakor za stari denar. Ta stvar se je dobro preučila in dognalo se je, da mora biti v zlatu, vrednem 20 kron, 6.09756 gramov čistega zlata, da bode ta zlat vreden prav toliko, kakor sedaj deset goldinarjev. Denar, vreden 2 kroni, bode torej po tem računu vreden isto toliko, kakor 1 nemška marka in 70 pfenigov ali toliko, kakor 2 franka 10 centimov. To se zove relacija.

Zaradi te relacije začeli so nekateri trditi, da bode sedanji goldinar izgubil nekaj svoje vrednosti, da bo v prihodnje vreden samo 84 kr. To pa ni res, zakaj vsakdor dobil bode za svoj goldinar dve kroni in za svoj krajcar 2 vinarja. Ta govorica nastala je pa tako-le. Znano je, da imamo sedaj cekine, vredne 8 goldinarjev. Ti cekini so le po imeni vredni 8 goldinarjev, dejanski pa so vredni dosti več, sedaj okoli 9 gld. 51 1/2 kr. Če se to preračuni, se spozna, da je vrednost 84 zlatih goldinarjev prav toliko, kakor 100 srebrnih ali pa

pirnati goldinarjev. Vprašamo pa: kdo pojde, če mu je plačati za kako stvar 8 gld., v menjalnico in kupil tam cekin v vrednosti 8 gld.? — Nihče! S tem bi denar pri oknu metal. Ako torej kdo dobi namestu srebrnega goldinarja dve kroni, nima nikakršne škode. Kdor ima dobiti ali plačati s cekini po 8 goldinarjev, plačati bode moral tudi v bodoče to isto svoto v zlatu, torej: Če imam jaz dobiti od sosedu 8 goldinarjev v cekinih, moral mi bo dati za to svoto popolno vrednost, torej 9 gld. 51 1/2 kr. Posebno dobro se ta stvar razvidi pri carini, katero je vedno plačati v zlatu, če se pa ne plača v zlatu, ušteje se ažija. Kdor je zdaj plačal 8 gld. carine v zlatu, mogel je to svoto tudi plačati v srebru, v tem slučaju pa se mu je ušela ažija in moral je plačati 9 gld. 51 1/2 kr. V bodoče torej pri carini, če je bilo plačati 8 gld. v cekinih, ne bo plačati samo 16 kron, ampak plačati bo popolno in dejansko vrednost tistih 8 zlatih goldinarjev, torej 9 gld. 51 1/2 kr. ali 19 kron 3 vinarje.

Reklo se je tudi, da se bode vsled nove veljave vse podražilo. Tudi ta govorica je neosnovana. Vse bo ostalo pri starem. Namestu goldinarja plačati bode dve kroni, v kronski veljavi plačati bode torej še enkrat toliko, kakor v sedanji veljavi, vrednost in cena bo torej ista, kakor sedaj. Če bo pa kdo hotel ceno svojemu blagu povišati, ta bo s tem skušal ljudi opehariti. Upati je, da se kupovalci ne bodo dali uloviti v take zanjke.

Kaj pa bo s papirnatim denarjem? vprašuje ta in oni. Papirnati denar ostane začasno v popolni veljavi in se za sedaj tudi ne bo vzel iz prometa. Za boljše umljivost besede „fundirati“ navedemo nastopno: na papirnatih goldinarjih, na petakih in petdesetkih je zapisano, da se ta denar vsprejema pri vseh javnih blagajnicah namestu kovanega denarja, nikjer pa ni rečeno, da je moči pri teh blagajnicah zamenjati papirnati denar za kovani denar. V cesarskih blagajnicah niti ni dosti kovanega denarja, da bi bilo moči zamenjati papirnati denar. Po novem zakonu pa bode papirnati denar fundiran. Avstrijska in ogerska vlada najeli bode ta vkupe posojilo, nakupili za dobljeni denar zlata in dali kovati toliko zlatih kron, kolikor je v prometu papirnatega denarja. Papirnati denar bode torej pokrit, v cesarskih blagajnicah bode vedno dosti kovanega denarja, tako, da bodo lahko vsak hip izplačali za papirnati denar tudi zlato. To se pravi papirnati denar bode fundiran. Seveda se to ne bo zgodilo takoj, ampak še le pozneje, zlato se bo iz začetka ohranilo, zakaj, če bi se zamenjavanje začelo takoj, zahteval bi vsak zatega denarja mestu papirnatega, in potem bi tisti, ki hočejo zlato poslati iz dežele, lep dobiček imeli, država pa škodo. Potem bi v cesarskih blagajnah ne bilo nič zlata, mej ljudstvom pa tudi nič. Menjanje bode mogoče šele tedaj, kadar bo v cesarskih blagajnah toliko zlata, da bo lahko vsakdor zamenjal svoj papirnati denar.

Vlada ne bo zlato samo kupila in potem prekovala, tudi drugače se bode množil zlati denar. V cesarskih kovačnicah kovali bodo kolikor bode kdo hotel zlatih denarjev. Če si zdaj prinesel v to kovačnico kaj srebra, ti ga od l. 1879. sem več niso prekovali, od zdaj pa bo lahko vsak prinesel zlato v kovačnico in skovali mu bodo iz njega krone. Ker pa zlasti veliki trgovci mnogo zatega denarja potrebujejo, nosili bodo zlato in tuje zlate denarje v kovačnico in dali prekovati to v krone, tako da jih bo vedno več v prometu.

V nas imamo dve vrsti papirnatega denarja: državne note in bankovce, katere je izdala avstro-ogerska banka. Na dosedanjih bankovcih je zapisano, da izplača avstro-ogerska banka za dotični bankovec vso svoto v kovanem denarju. Dejanski se pa to ni zgodilo, zato ker je banka po zakonu opravičena pustiti v prometu svoje bankovce dotlej, dokler so v prometu državne note. To drugače tudi ni bilo mogoče, ker banka ni dobivala nikdar nič srebra, ampak tudi sama prejemale plačila samo v papirju. Če pa bode država vzela iz prometa svoj papirnati denar, storiti mora to banka tudi in sicer koj ter izplačati za 10 gld. 20 kovanih kron, za 100 gld. 200 kovanih kron in za 1000 gld. 2000 kovanih kron. Kadar se bode to zgodilo, začelo se bode plačevanje v gotovini, tega pa sedaj koj, kakor smo že zgorej povedali, ni moči doseči, ker država ne premore dovolj gotovine, da bi vzela iz prometa koj državne note. Nemogoče je povedati kdaj se bode to zgodilo. Kaj se zgodi, če kdo razglasi, da mora ta in ta dan kupiti izvestno količino krompirja? Kupčevalci s krompirjem prodali bodo svoje blago drago, ker vedo, da je mora kupec dobiti po kakeršni koli ceni. To isto zgodilo bi se finančnemu ministru in banki če bi povedala, da potrebujeta ta in ta dan toliko in toliko zlata.

(Konec prih.)

Narodno zdravilo. Tako se sme imenovati bolesti utešujoče, mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano „Moll-ovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici 90 kr. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrečno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj od dveh steklenic se ne pošilja. 2 (42—9)

Za rekonvalescente in malokrvne ljudi priporočamo kot krepilno, prebavljano, tek in hranitev pospeševalno sredstvo Kwizdin železniški korjak od F. Joh. Kwiz de, okrožni lekar, Kornenburg pri Dunaji.

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

„LJUBLJANSKI ZVON“

za vse leto 4 gl. 60 kr.; za pol leta 2 gl. 30 kr.; za četrt leta 1 gl. 15 kr.

Zahvala.

Za moj imendan došlo mi je letos od raznih strani toliko pismenih in brzojavnih čestitk, da mi za taista ni mogoče vsakemu posebe pismeno se zahvaliti. — Storim tedaj totem potom ter izrekam mojo najpristranejšo zahvalo vsem mojim prijateljem in znancem, ki so se me v ta dan spominjali; prav posebno pa se zahvaljujem še mojim predragim koroškim rojakom in bratom za poklonjeni mi dragoceni prstan, ki mi bode ostal drag spomin za vse čase svojega življenja. Tega nisem pričakoval in takega odlikovanja gotovo ne zaslužil.

Vekoslav Legat,

podpredsednik katol.-polit. in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem.

V Celovcu, dne 23. junija 1892. (749)

Zahvala.

Vsled sklepa z dne 24. t. m. izvršuje udano podpisani odbor svojo prepričljivo dolžnost javno izreči najtočnejšo zahvalo vsem, ki so povodom ustanovne slavnosti pevskega društva „Ljubljane“ dne 12. junija letos kakor si koli bodi pripomogli, da se je ista tako častno zvršila. Ta gre pred vsem velečastitemu p. n. občinstvu za v resnici čestilno mnogobrojno udležbo, dalje gosp. A. Puciharju na prijaznem trudoljubnem sodelovanju, p. n. gg. A. Praprotniku in dr. B. Ipavcu za besedilo, oziroma uglasbo društvenega „glasla“, dalje vsem onim gospodičinam, ki so drage volje dejanski pokazale svojo naklonjenost in zanimanje mlademu društvu. Iskrena zahvala gre pa tudi mestnemu uradniku Praškemu gosp. Krčki za telegrafski bratski odziv. Hvala in slava jim!

Z odličnim spoštovanjem odbor.
V Ljubljani, 24. dan junija 1892.

Tuji:

24. junija.

Pri **Maličih**: Berner, Hemerle, Heller, Jellinek, Goldstein, Braun z Dunaja. — Schuber iz Kočevja. — Kopitar iz Celovca. — Brijani iz Trsta.

Pri **Slonu**: Sedlacek, Herz, Sucharipa, Löffler z Dunaja. — Grünbaum iz Velike Kaniže. — Udvarnoky, Doliak iz Trsta. — Konold iz Beljaka. — Fischer z Reke.

Umrli so v Ljubljani:

24. junija: Rudolf Marolt, učiteljski pripravnik, 20 let, Kravja dolina št. 20, jetika.

V deželni bolnici:

22. junija: Ludmilla Mayer, delavka, 44 let, jetika. — Gregor Potokar, delavec, 32 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
24. junija	7. zjutraj	734.4 mm.	23.6° C	sl. jzh.	jasno	4.5 mm.
	2. popol.	735.2 mm.	24.4° C	sl. jzh.	obl.	
	9. zvečer	737.8 mm.	17.6° C	sl. jzh.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 21.9°, za 3.1° nad normalom.

Dunajska borza

dne 25. junija t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	95.45	95.15
Srebrna renta	95.15	94.85
Zlata renta	113.20	112.95
5% marcna renta	100.80	100.80
Akcije narodne banke	997.—	996.—
Kreditne akcije	316.50	314.50
London	119.30	119.35
Srebro	—	—
Napol.	9.49	9.49
C. kr. cekini	5.67	5.67
Nemške marke	58.52 1/2	58.50
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl.	140 gl. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	182
Ogerska zlata renta 4%	110	60
Ogerska papirna renta 5%	100	45
Dunava reg. srečke 5%	100 gl.	122
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	117	25
Kreditne srečke	100 gl.	188
Rudolfove srečke	10	23
Akcije anglo-avstr. banke	120	154
Tramway-društ. velj. 170 gl. a. v.	237	—

Priporoča se, paziti na to znamenje, užgano v probek, in na etiketo z rudečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponaredbe (2—4)

Mattoni jevo Giesshübler slatine.

Glavni dobitek!

Zaradi napredovane sezone prodajam dokler je kaj v zalogi

prašne in dežne plašče, jopiče, mantelete, čipkaste caps, razno blago za obleke za dame in moderno blago za gospode

po jako znižani ceni.

Satin- in voile-bluze

najnovjšega kroja

dobil sem z nova veliko izbero. (705—3)

V obilno obiskovanje se priporoča

Anton Schuster

„pri Tončku“

v Ljubljani Špitalske ulice.

Salon za dame v I. nadstropji.

V Laverco!

Vabilo

vrtni veselici

katera bode

v proslavo pričetka gradnje dolenjskih železnic

v nedeljo dne 26. junija

na gostilniškem vrtu

pri Lenčetu v Laverco

s sodelovanjem

slavne c. kr. vojaške godbe 17. peš-polka.

Zvečer umetalni ogenj.

Začetek ob 4. uri popol. Konec ob 10. uri zvečer.

Ustopnina 15 kr.

Skrbljeno je po možnosti za ceno vožnjo iz Laverce v Ljubljano. (747)

Naznanilo.

Ker se je gospa Pohl preselila v Ameriko ter stara svoja likala prodala drugam, uredila sem si povse novo

pralnico in svetlolikalnico na stroj

ter se priporočam v izvrševanje vsakeršnih v to stroko spadajočih del, katera izvršujem lepo in po cen.

Naročila z dežele se točno izvrše.

Z odličnim spoštovanjem (717—3)

Štefaniya Fiala,

Florijanske ulice št. 25, I. nadstropje.

M. NEUMANN

v Ljubljani, Slonove ulice

prodaja zaradi nepredovane sezone

plašče iz lüstra in svile, suknene in čipkaste caps

po izdatno

(3) znižanih cenah. (692)

V AMERIKO.

VOZNJI LISTKI

(7—25) pri

nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.

I Kolowratring 9 IV Weyringergasse 7. DUNAJ.

Prospekti in pojasnila točno in zastonj.

Najkrajše, najceneje in najhitreje potovanje.

Iščejo se

za neko tovarno na Štajerskem 15 deklet za lahko delo. Ugodni pogoji, vožna se plača tukaj. Pestunje in hišine za aristokratske hiše tu in na deželi. Več deklet za vsakešno delo. Voznik, 10—12 gl.

Priporočam: čedno, urno natakarice, trdno v računanji, z dobrimi spričevali. (745)

Več je izvedeti v pisarni G. FLUX, na Bregu 6.

Trije praktikanti

dva za trgovino z železnino in specerijskim blagom, jeden za komptoir. se vsprejmejo takoj. — Kje? poizvedeti je v Müller-jevi anononi pisarnici v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3. (742—1)

Tujcem in potovalcem

priporočajo se sledeče (439—11)

restavracije in kavarne v Ljubljani.

Pivovarna J. Auer-ja, Gledališke ulice. Izvratno pivo lastnega izdelka. — Velik zračen vrt s steklenim salonom in kegljiščem. Točna in cena postrežba. J. Auer, pivovar.

Restavracija „Pri Zvezdi“, Cesarja Josipa zračnim vrtom, steklenim salonom in kegljiščem. Priznane izvrstne jedi in pijače in skupno obedovanje. F. Ferline, restavratör.

Hotel „Pri Slonu“, I. vrste; v sredi mesta in blizu urada; sobe od 70 kr. naprej; restavracija in kavarna v hiši; železna in parna kopelj, urejena po Francovih kopelih po c. kr. vladnem svetniku g. profesorju dr. pl. Valenti. A. Gnesda, hotelier.

Gostilna „Pri Virantu“, Sv. Jakoba trg. — Lepi prostori, čedne sobe od 60 kr. naprej, pristna vina in izvrstno Mengiško marcno pivo, priznana dobra jedila, prijazna in točna postrežba. Velik senčnat vrt in kegljišče. H. Bajc, gostilničarka.

Gostilna „Pri Avstrijskem cesarju“, Sv. Petra cesta št. 5. Lepe in čedne sobe od 40 kr. naprej, postrežba točna, najboljši črni istrjane, pristna hrvaška vina in dolenski cviček, pristno Steinfeldsko marcno pivo, vsako sredo in petek sveže morske ribe, pohvalna kuhinja. Senčnat vrt in krito kegljišče. Naročila na obed vsprejemajo se vsak dan. Ivan Tosti, gostilničar.

Švicarija (Pod Tivoli), restavracija I. vrste, najlepši razgled na Ljubljano, domača, tirolska in italijanska pristna vina, vedno sveže pivo prvih pivovar, izvrstna kuhinja in točna postrežba. Priporoča se sl. p. n. občinstvu in gg. potovalcem (738—1) H. Eder, restavratör.

Restavracija Weber, Židovske ulice št. 3, pristna za mnogobrojno obiskovanje. Točna postrežba, izvrstno pivo in dobra kuhinja. Primerno nizka cena za opoludanski obed. J. Weber, restavratör.

Gostilna „Pri Lipi“, Židovska ulica, priporoča se častitemu p. n. občinstvu za mnogobrojni obisk. Za pristno pijačo in ukusno jed se jamči. Marija Cicer, gostilničarka.

Kavarna „National“ (Pri Fischerju), Kongresni trg št. 13; pazljiva postrežba in izvrstna pijača. Na razpolago so vsi slovenski listi in trije biljardi. Fr. Krapež, kavarar.

Kavarna „Evropa“, I. vrste; Dunajska cesta, železnice kolodvora. Trije biljardi, lepa veranda in razgled na najbolj živahen prostor. Slovenski in slovanski časopisi. Točna in cena postrežba. A. Krapež, kavarar.

Kavarna „Valvazor“, Špitalske ulice. Na razpolago so trije biljardi in 50 raznih časopisov. Postrežba točna in cen. A. Stupar, kavarar.

Primera št. 5.

Uspehi dividend še veljavne police (nikaka tontina) izdane od

„THE MUTUAL“

največje in najbogatejše zavarovalnice na svetu.

Osnovana na goli mejsobolnosti.

Imetje koncem 1890:

367³/₄ milijonov goldinarjev a. v.

Polica št. 92.706, izdana: 23. januar. 1869; starost: 33 let. Originalna zavarovalna svota dolarjev 5000.— Delež od dobička, ki se je dodal 2254.—

Vkupe dolarjev 7254.— Vrh tega plačalo se je v 21 letih premij dolarjev 2601.90 Prebitek nad plačano premijo znaša torej dolarjev 4652.10

zdej dolarjev 4652.10 navzlic temu, da je imetelj police celih 21 let bil zavarovan za življenje in mu je bila zajamčena polna svota; v tej dobi dano mu je bilo na voljo prejemati svoje dividende v gotovini.

Generalno ravnanje za Avstrijo:

Dunaj I., Lobkowitzplatz št. 1.

Zastopnik za Kranjsko: (750—1)

Alojzij Lenček v Ljubljani, Sv. Jakopa trg.

Prospekti o zdravstvi in vodozdravilnici Giesshübl-Puchstein se pošiljajo zastonj in frankovano.

Mala oznanila

Domači obrtniki in trgovci:

Ahčin Albin C.

Gledališke ulice št. 8, trgovina z železjem, zaloga dinamita, kuhinjske oprave, kmetijskega in rokodelskega orodja, štedilnih ognjišč, peči, nagrobnih križev itd. priporoča po najnižjih cenah. (628-5)

Baucon Andr.

stolar, Dunajska cesta št. 7 (Fröhlichova hiša), II. dvorišče, priporoča se častitemu občinstvu tu in na deželi za vsa stolarska dela in popravila po nizkih cenah; prevzema v popravilo vsa v njegov obrt spadajoča dela. (616-5)

Bilina F. & Kasch

Židovske ulice št. 1, priporočata svojo bogato zalogo vseh vrst rokovic, tako od usnja (lasten izdelek), kakor tudi od drugega blaga. Kirurške obveze (le lasten izdelek), jamčeno najboljši vrste, z raznimi kirurškimi pripravami. Velika izbira kravata, blaznikov, glavnikov, krtač, mila in parfumov. Vse po najnižjih cenah. (569-6)

Binder Karol

stavbeno in pohišno mizarstvo s parom, Parne ulice, priporočata se čast. p. n. občinstvu in gg. stavbenim podjetnikom za obilo naračevanje vseh v njegov obrt spadajočih del, katere izvršuje po najnižji ceni. Načrte in troškovne preudarke pošilja brezplačno. (570-6)

Blumauer L.

jermerar in sedlar, Selenburgove ulice, priporočata čast. p. n. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih konjskih oprav, sedlov in jermenov po nizki ceni. Izdelovanje vsakovrstnih jermenov za stroje. (571-6)

Brata Eberl

tovarna oljastih barv, lakov in firnežev, slikarja vsakovrstnih napisov, plesarsko podjetje za stavbe in hišno opremo, za Franciškansko cerkevjo št. 4, v hiši g. G. Vilbarja. Velika zaloga norimberških copičev, priznana najboljši vrste, kakor tudi vseh drugih v to stroko spadajočih predmetov. Nizke cene, točna in dobra izvršitev. — Posebno opozarjamo p. n. občinstvo na najine, v deželnem muzeji v Oortem oddelku razstavljene izdelke. (572-6)

Detter Fran

Stari trg št. 1 (nasproti železnemu mostu), priporočata svojo veliko zalogo raznovrstnih finih šivalnih strojev po nizki ceni; različne kmetijske stroje, kakor: mlatilnice na vlačilo (Göppel) in na roko, slamočreznice, žito čistilne in oddiralne stroje, odtrgače za koruzo robkati, stiskalnice (preše) za vino in sadje, blagajnice, varne pred tatovi in ogujem. (620-5)

Drenik Marija

„v Zvezai“, v hiši „Matice Slovenske“, priporočata svojo bogato zalogo nogovic, kravata in perila za dame in gospode lastnega izdelka. Nagrobni trakovi itd., blago za izdelovanje čipk, operniki, spletenice in lase. Zaznamki kresnih imen itd. za neveste izvršujejo se natančno po naročilu. (628-5)

Fajdiga Filip

mizar v Slonovih ulicah, priporočata svojo veliko zalogo raznega pohištva; vprejemata vsa v njegovo obrt spadajoča dela, katere izvršuje točno in ceno. (573-6)

Frisch Ivan

jermerar in sedlar, Marijin trg, priporočata svojo veliko zalogo angleške oprave za konje in kočije, sedlov za vojaške in zasebne jezdece, kovčkov za potovanje iz usnja in lesa za gospode in dame itd., raznovrstna jermena za daljnogled, stroje. Velika zaloga listinj iz usnja za mali in veliki denar, za vlistnice, smetke in tobak itd. itd. (614-5)

Herceg Jos.

brivec, Stari trg št. 4, priporočata se častitemu p. n. občinstvu za cenjena naročila. Naročila za brijanje se vprejemajo tudi za na dom ter se ista vestno in točno izvrše. (615-5)

Hoffmann Frid.

urar, Dunajska cesta št. 16, priporočata svojo bogato zalogo raznovrstnih srebrnih in zlatih žepnih ur, francoske in ameriške buditelje, ure z nihalom, stenske ure itd. Popravilo se izvršuje natančno pod poroštvom. (608-5)

Hoffmann N.

Mestni trg št. 12; izdelovatelj kirurških instrumentov, nožar in orožar; odlikovan z diplomami, svetinjami itd.; izdeluje po naročilu vsa v njegovo stroko spadajoča dela ter prevzema tudi popravila, nje in brušenje nožev. Prodaja na debelo in drobno. (574-6)

Jax J.

na Marije Terezije cesti, priporočata svojo veliko zalogo raznovrstnih šivalnih strojev in biciklov po nizkih tovarniških cenah. Prevzema tudi vsa v to stroko spadajoča popravila. Ceniki pošiljajo se na zahtevo zastoj. (611-5)

Jesenko B.

Stari trg, priporočata svojo bogato zalogo narejenih oblačil lastnega izdelka za moške in dečke po najnovejši šegi in nizki ceni; velika zaloga zimskih sukenj, srajc, jopičev, spodnjih hlač ter kravata itd. (575-6)

Kajzelj P.

Stari trg št. 15, trgovina s steklom in porcelanskim blagom. V zalogi so vedno najrazličnejše svetilke, cerkveni svečniki, podobice v okvirih itd., barveno steklo za božje hrame. Prevzema v to stroko spadajoča naročila pri stavbah, katere izvršuje točno in ceno. Največja izbira kuhinjskega orodja. (618-5)

Kenda H.

na Mestnem trgu, priporočata krasno okičene klobuke za dame po gl. 1-80, 2-50, 3-50, 4-80, 5-50, 6-80. Ilustrovani ceniki franko. Čisto svilnati foulard po 65, 80 kr., gl. 1-10, 1-30, čisto svilnati Surah vseh barv po gl. 1-10; čisto svilnati Merveilleux po gl. 1-65, 1-20; čisto svilnati žepni robci po 38 kr.; čisto svilnati črni Diagonal in Brocat za jopiče in cele obleke po gl. 1-20, 1-65. (612-5)

Klauser J.

trgovca na Glavnem trgu („pri voglu“), priporočata veliko svojo zalogo specerijskega blaga, kakor tudi vsake vrste žganja, ruma in likerov, posebno pristni slivovec, tropinovec in brinjevec. (576-6)

Košir A.

jermerar in sedlar, Kolodvorske ulice poleg južnega kolodvora št. 24, priporočata se častitemu p. n. občinstvu za izdelovanje vseh v njegovo stroko spadajočih del. Izdeluje jermena za stroje iz najboljšega usnja. V zalogi ima vedno vso opremo za konje, jezdece itd., sedla od gl. 12, jezda oprava od gl. 28 naprej. Tudi so na razpolago kovčki in druge potne torbice za gospo in gospode po nizkih cenah. (627-5)

Kunst Al.

Židovske ulice št. 4, velika zaloga obval lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero. Vsakršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec uposladi. (607-5)

Ravnihar J.

Židovske ulice, priporočata veliko svojo zalogo obval za gospode, gospe in otroke; dobro in trajno blago, lastni izdelek ter po nizkih cenah. Zunanja naročila izvršujejo se točno in vestno. (580-5)

Lassnik Pet.

trgovca, Gledališke ulice, priporočata svojo bogato zalogo vsakovrstnih mineralnih vod in vrelcev, specerijskega in materialnega blaga, barv, lakov, čopičev, tu-in inozemskih vin, posebno najfinjši cipro, malaga, marsala, malvasina in rusterski samotok; najboljši ruski čaj, rum, cognac, tropinovec, brinjevec, slivovec in druga najboljša žganja po nizkih cenah in točni postrežbi. (65-4)

Mikusch L.

Mestni trg št. 15, priporočata veliko zalogo dežnikov in solinikov lastnega izdelka po najnižjih cenah. Preoblekle in popravila izvršujejo se točno in ceno. (613-5)

Müller J.

fotografično-artistični zavod v Franciškanskih ulicah št. 8, priporočata svoj atelier za vsa v fotografično stroko spadajoča dela, kakor: portrete, krajepise, interieurs, reprodukcije, vsakovrstne podobice, pisave, načrte itd. Momentne fotografije za otroke, povečanja vsake vrste po najnovejših skušnjah. Vprejemlja vsa v fotografično stroko spadajoča dela po najnižji ceni. (577-6)

Nolli F. S.

stavbeni in galanterijski kleparski mojster v Ljubljani, izvršuje vsakovrstna pokrivanja streh in zvonikov z raznovrstnimi kovinami. Na izbero je bogata zaloga različne kuhinjske in hišne oprave. Posebno se priporočata za vodovodne naprave in vse v to stroko spadajoče popravila, napravo kopejskih sob, klosetov itd. Vsa dela in dotične popravila izvršuje najceneje. Proračuni pošiljajo se na zahtevo brezplačno. (578-6)

Pakič M.

na raznih razstavah odlikovana, l. 1822 ustan. tvrdka v Ljubljani ima vedno največjo zalogo raznovrstne garancirane pristne žime, večinoma lastnega izdelka, morske trave (Seegrass), škafov, čebrov, brent, finih in navadnih košar, jerbavev, sit, rešet, tičjih kletk, peharjev, strunc, slam, slam-podvežnic itd. in kupuje vsako množino verbovih šibic (protja) za pletenje, konjskih in kravjih repov, kozine itd. Izdelovatelj raznih obrazcev (Puppen-Büste) za šivilje in krojače in pletenih kovčgov za potovanje. Skatje s patent. zaporo za poštno pošiljavo itd. (629-5)

Pibrouz P.

modistinja, Mestni trg št. 3, priporočata svojo veliko zalogo Dunajskih klobukov in slaminikov za dame, trakov, peres, cvetk, modricev ter vsakovrstnih volnenih, cvrnatih in svilenih rokavic. Prevzema tudi vsa popravila ter jih izvršuje točno in ceno. (656-4)

Pilko Fr.

ključavničar, Marije Terezije cesta št. 4, prevzema vsa v njegovo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi; napravlja štedilna ognjišča, ograje, stavbene okove in tudi vsa dela za stavbe itd. po zelo nizki ceni. (579-6)

Podkrajšek Marija

Špitalske ulice, ima v vedni zalogi vsakovrstne suhe venice in cvetlice, šopke za cerkve, nagrobne vence in trakove, otročje oblačila, čipke, čepice, predpasnike, opravnike in sploh lišp za šivilje in krojače. (631-5)

Ranth M.

(Viktor Ranth), Ljubljana, Marijin trg št. 1, priporočata veliko zalogo oprem za krojače in čevljarje, beloprtne blaga in podvleke, bombaze in ovčje volne, preje za vezenje, pletenje, šivanje in kavličanje, tkanega in nogovičarskega blaga, predpasnikov, živetkov in rokavic, pozamentirkega in drobnega blaga, trakov, čipk in petljanj, čipkastih zaves in preprog, umetelnih cvetk in njih delov. (659-4)

Ranzinger R.

speditar na Dunajski cesti št. 16, prevzema vsakovrstne izvožne in dovožne na c. kr. državni in c. kr. priv. južni železnici, z zagotovitvijo točne in cene izvršbe. (617-5)

Razinger J.

sedlar, Poljanska cesta št. 26, izdeluje natančno po naročilu kočije in druga v njegovo obrt spadajoča dela. Popravila vprejemajo se ter izvršujejo točno in po nizki ceni. Risani vzorci pošiljajo se na zahtevo brezplačno. Naročila na nove kočije izvršujejo se v teku 8. tednov. (632-5)

Reich Jos.

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4, priporočata čast. občinstvu svojo dobro urejeno kemično spiralnico, v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke lepo očedijo. Pregrinjala vprejmo se za pranje in crim v po-barvanje. V barvariji vprejemajo se svilnato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovejših modah. (581-6)

E. Reksingerja nasledniki

optični zavod, Pod Trano št. 2 v Ljubljani, priporočata svojo bogato zalogo gledaliških gledal, daljnogledov, lovskih in potovalnih poljskih gledal, raznovrstnih očal in naočnikov. Dalje ima veliko izbero fizikalnih in matematičnih strojev: Vodne tehtnice, stavbinske mere, kompase in vse v to stroko spadajoče stvari. — Vsakovrstne popravila izvršujejo se takoj po nizkih cenah (660-4)

Rudholzer Nik.

urar in optikar, Mestni trg št. 8, zalagatelj kontrolnih ur visoke c. kr. avstrijske in kralj. ogerske vlade, zapriseženi cenitelj v optički stroki, priporočata svojo zalogo dobrih ur po nizkih cenah (621-5)

Rudholzer V. vdova

trgovina ur, na voglu Židovskih ulic, priporočata svojo zalogo švicarskih, zlatih in srebrnih žepnih in stenskih ur, budilnice itd., po jako nizki ceni. Popravila se izvršujejo točno, ceno in najnatančneje. (622-5)

Slitscher Alb.

trgovca z železom in specerijskim blagom, Dunajska cesta št. 9, priporočata gospodinjam vsakovrstno kuhinjsko in hišno orodje; za obrtnike najboljše orodje avstrijskega in inozemskega izdelka. Fino pozlačene grobne križe, žage, pile, ceve, pipe za pivo, angleške verige, ključavnice itd. po najnižji ceni. (657-4)

Soklič J.

Pod Trano (pri Čevljarskem mostu) priporočata svojo veliko zalogo izbornih klobukov, slaminikov in čepic, od najnavadnejših do najfinjših. Blago je iz prvih tovarn. V zalogi ima tudi nove sokolske čepice. (583-6)

Sprajcar Ivan

stavbeni in umetni ključar, Kolodvorske ulice 22, priporočata njegove valčaste ograde za okna in vrate, lastni izdelki, prava jeklena plehovina, s tihim zaporom in trajnostjo. Popravila v tej stroki se vprejemljejo ter izvršujejo natančno in po nizki ceni. (626-5)

Stadler Jos.

stavbeni in galanterijski klepar in uradno potrjeni vodovodni instalat, Stari trg št. 15 in Čevljarske ulice št. 4, priporočata se za vsa v njegovo stroko spadajoča stavbinska dela v mestu in na deželi, kakor tudi za popravila. — Vodovodne naprave vsake vrste prevzemlje ter za vso natančnostjo in poroštvom izvršuje. Troškoveniki pošiljajo se na zahtevo zastoj. (619-5)

Sevčik Fr.

puškar, Prešimov trg, priporočata svojo bogato zalogo raznovrst. dobrih pušk, dvocevki za salone in lancasterjevih pušk, revolverjev, nabojev, streliva in orodja za lovec; lastni izdelek in po nizkih cenah. Popravila izvršujejo se točno in ceno. (582-6)

Petrin J.

mešč. stavbeno in hišno mizarstvo s stroji in parom, priporočata se p. n. občinstvu za vsakojaka pohištva dela, gg. stavbenim podjetnikom za izvršitev mizarskih del za stavbe. V zalogi je vedno suh in dober les. Vsakojaka naročila izvršujejo se resno in solidno ter po pošteni ceni. Ceniki in troškoveniki preudarki zastoj in franko. (735-1)

Schaffelner K.

pilár, Florijanske ulice št. 32, priporočata svojo dobro urejeno pilarnico, v kateri izdeluje vsa v njegov obrt spadajoča dela po nizkih cenah. Ceniki se pošiljajo na zahtevo zastoj. (655-4)

Toni Fran

vulgo Srakar, izpitani kovač, Kravja dolina št. 2, izdeluje vse v njegova obrt spadajoča dela po nizkih cenah. Dobro delo in točna postrežba; posebno se priporočata za nove konjske podkove. (633-5)

Uran in Večaj

Ljubljana, Gradišče, Lgriške ulice št. 3, priporočata p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih pečin in glinastih snovij, kakor tudi štedilnikov in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (584-6)

Vanino Vek.

Židovske ulice (preje zlatar Kapsch), priporočata svojo trgovino vsakovrstnih nožev in skarij iz najfinjšega angleškega jekla. Vprejemlje tudi brušenje in čiščenje vsakovrstnih kirurških predmetov itd. (609-5)

Zoppitsch M.

v Kolodvorskih ulicah št. 24, priporočata veliko zalogo izvršnega piva v steklenicah prve Graške delniške družbe. Točna postrežba. (610-5)

Žitnik J.

čevljar in trgovec, Kongresni trg št. 3. Velika zaloga najfinjših obval za gospode, dame in otroke; lastno izdelovanje; točna postrežba in nizke cene. Zunanja naročila izvršujejo se točno in solidno. (585-6)

Josip Rebek

ključavničar, v Ljubljani, Francovo nabrežje, izdeluje vsa v njegovo stroko spadajoča dela, umetno delane mreže in ograje, štedilna ognjišča v najnovejših oblikah, ključke iz aluminia, kateri so trikrat lažji od železnih, napeljuje hišne telefone in telefone, strelodode, preskušene z elektrometrom. V zalogi ima vsa posamezna telegrafična dela. Naročila in proračuni, kateri se na zahtevo pošiljajo, izvrše se natančno in ceno. (711-2)

Naglas J. J.

tovarna pohištva, ustanovljena 1847. l., v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec). Zaloga enostavnega in najfinjšega lesenega in oblazinjenega pohištva, zreal, strgarskega in pozlatskega blaga, pohištvene robe, zaveš, odej, preprog, zastiral na valjeh, polknov (žaluzij). Otroški vozički, železna in vrtna oprava, nepregorne blagajnice (730-1)

Ign. Faschinga udove

ključavničarica v Ljubljani, Suknarske ulice št. 3, priporočata bogato svojo zalogo štedilnih ognjišč solidnega dela po najnižjih cenah in vprejemata tudi vsakovrstna stavbinska dela. Zunanja naročila izvrše se točno. (712-2)

Meršol Franja

na voglu Židovskih ulic št. 2, priporočata svojo veliko zalogo vsakovrstnih ročnih del in predtiskarijo črk (monogramov), raznovrstnih drugih vzorcev za šivilje, svile, kakor opravniki, predpasnikov itd. po nizki ceni. Popravila se vprejemljejo ter izvršujejo se točno in dobro. (731-1)

Pielick in Brida

tovarna za metle, Gradišče št. 9, priporočata cenjenim gospodinjam in gg. trgovcem lastno izdelovanje vsakovrstnih metelj iz riža, od najfinjših do najcenejših. Delo izborno in trdno. Ceniki zastoj in franko. (732-1)

Fliegi Jakob

kleparski mojster, Križevniški trg št. 3, filijalka v Ribnici, priporočata se p. n. občinstvu in stavbenim podjetnikom za vsa kleparska dela, pokrivanje streh in zvonikov z raznovrstnimi kovinami. Točna postrežba, nizke cene. Proračuni pošiljajo se na zahtevo zastoj in franko. Zunanja naročila in sploh vse popravila izvršujejo se solidno in točno. (733-1)

Schmelzer B.

stolar „pred Prulami“, izdeluje najfinjši stole, klopi itd. za salone, sobe in vrte. Zunanja naročila izvršujejo se točno in solidno. Vsakovrstni obrazci stolov na razpolaganje ter se pošiljajo franko. Popravila izvršujejo se točno in vestno po naročilu. Cene jako nizke in dobro delo. (734-1)

Uranic Andr.

ključavničar, Hilserjeve ulice št. 12, priporočata p. n. občinstvu svojo dobro urejeno ključavničarsko obrt za izdelovanje vsakovrstnih hišnih in stavbinskih del tu in na deželi. Izdeluje raznovrstna štedilna ognjišča, ograde, okove itd. Popravila izvršujejo se točno. Cene solidne in nepretrane. (736-1)

Evgenij Betetto

tovarna za metlje, v Ljubljani, Florijanske ulice št. 3, priporočata čast. občinstvu in gg. trgovcem svojo veliko zalogo vsakovrstnih metelj od najfinjših do najcenejših po najnižjih cenah. Ceniki so na razpolaganje zastoj in franko. (710-2)

Schäffer Albert

rokovičar in trgovec obvezil, Kongresni trg 7, priporočata svojo veliko zalogo dunajskih letnih in zimskih rokavic, opravnikov, najfinjših kravata za gospode, zavratnikov in naročk, francosk. mil in dišav; zaloga kirurških obvezil iz kavčuka za bolnike. (630-5)

Cimperman PESMI.

Broširane 90 kr., vezane z zlato obrezo gl. 1-60.

J. Giontini

(2) v Ljubljani. (677)

Za mizarje, kiparje in strugarje:

Moebel-Journal, originalni načrti modernega pohištva 6 knjig, vsaka z 18 načrti, knjiga po gl. 1-50.

Album modernih okrasov za vse vrste pohištva. 4 knjige, vsaka s 16 načrti, knjiga po gl. 2-4.

Knjiga vzorcev za kiparje in strugarje. Jedna knjiga s 36 načrti, gl. 1-80.

Moderno stavbeno mizarstvo za mizarje in tesarje. Načrti in navod gl. 6-30.

Mizar za izdelovanje pohištva za mestjanske hiše. 40 folijo-načrtov gl. 6

Stavbeni, umetni in pohištveni mizar. Načrti in navod gl. 6-30.

Praktična dela in stavbene konstrukcije tesarja. Načrti in navod gl. 5-40.

Originalni vzorci za nagrobne spomenike. 22 folijo-načrtov gl. 3-60.

Ima v zalogi: (723-2)

J. GIONTINI

knjigotržec v Ljubljani.

Na najnovejši in najboljši način

umetno (228-32)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolezni z usmerjenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadst.

1000 pisemskih mark, okoli 170 vrst, 60 pf., 100 raznih prekomorskih 2.50 M., 120 boljših evropskih 2.50 M. pri G. Zechmeyer, Norimberk. Nakup. Zamenja. (744)

Kupijo se vsi letniki Letopisa Matice Slovenske.

Nizke ponudbe naj se pošiljajo (724-3)
Ign. pl. Kleinmayrju & Fed. Bambergu v Ljubljani.

Vozne zvezke (Rundreise-billets)

najpripravnije in najcenejše vozne karte sedajnosti, veljavne za vsak vlak, letne karte, prirejanje posebnih vlakov priporočila (413-8)

Jos. Paulin v Ljubljani

mejnarodna potovalna pisarna,

kjer je tudi o potovanju po celem svetu vse potrebno brezplačno pozvedeti. Za pismen odgovor naj se znamka priloži.

L. M. Ecker

7 Dunajska cesta, LJUBLJANA, Dunajska cesta 7
priporočila se za naročbo

vodovodnih instalacij

vsake vrste, oprav za kopeli, umivalnih miz, stranišč, pisuarjev, kuhinjskih odливков iz steklenega loščila in fajančine, potem straniščne cevi iz ulitega železa in ganjice ter ima vse to v zalogi.

Prevzemam vsakovrstna

kleparska dela, stavbinska in galanterijska

ter je izvršujem solidno, takisto prevzemam tudi vse pravice ter je izvršujem najskrbneje. (432-11)

Zaloga hišnih in kuhinjskih potrebnosti in loščene kuhinjske posode.

Najbolja izvršitev pokrivanj iz lesnega cementa in strešnega kléja, z mnogoletnim jamstvom.

Zaloga lesnega cementa, strešnega laka, strešnega kléja in strešnega papirja najboljšje vrste po najnižjih cenah.

Proračuni troškov, kdor je zahteva, zastoj in frankovano.

Uran in Večaj

Ljubljana, Gradišče, Igriske ulice št. 8
priporočila (510-9)

p. n. častitemu občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih

pečij in glinastih snovij

kakor tudi štedilnikov in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah.

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve samooskrumbe (onanije) in tajnih razpašnostij je izborno delo

Dra Retau-a

Sebeohrana.

Česko izdanje po 80, nemški izdaji. Z 27 podobami. Cena 2 gld. a. v. Čita naj je vsakdo, ki trpi na strašnih posledicah te razuzdanosti, resnični njegovi pouki rešijo vsako leto na tisoče bolnikov gotove smrti. Dobiva se v založni knjigarni „Verlags-Magazin R. F. Bleroy v Lipskem (Sasko), Neumarkt 34“, kakor tudi v vsaki knjigarni. (1089-27)

Ogenj v Pribramskem rudokopu.

Obširen popis grozne nesreče z mnogimi ilustracijami v nemškem in češkem jeziku. Po 20 kr., po pošti po 25 kr. Parma — Pesnj. venec. Potpourri slovenskih pesnij za glasovir. Cena 90 kr. „Naprej zastava Slave!“ Za glasovir. Cena 35 kr. „Venec slovenskih pesnij“. Za citre sestavi Josip Mešiček. Cena 70 kr.

V zalogi pri

(739-2)

J. GIONTINI

trgovina s knjigami in papirjem v Ljubljani.

Veranda

dobro ohranjena, primerna za kavarno ali gostilno, je po ceni na prodaj.

Kje? je izvedeti v Müllerjevi pisarni, Čevljar-ske ulice št. 3. (746)

1891 Zagreb Časna diploma 1901 Temesvár Zlata svetilja

KWIZDA

Korneuburški živino-redilni prašek

za konje, govejo živino in ovce.

Ta prašek rabi se skoro 40 let z najboljšim uspehom v vseh večjih hlevih, kadar živina ne žre, kadar slabo prebava, v zboljanje mleka in da dajo krave več mleka; prašek množi posebno izdatno naravno odporno silo proti kužnim boleznim.

Cena 1/4 škatljica 70 kr., 1/2 škatljice 35 kr.

Paziti je na gorenjo varnostno znamko in zahtevati je izrecno Kwizdin Korneuburški živino-redilni prašek. Pristno blago se dobi v vseh lekarnah in trgovinah s specijalnim blagom.

GLAVNA ZALOGA: (242-7)

Fran Ivan Kwizda

c. kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni založnik, okrožni lekar v Korneuburgu pri Dunaju.

Vincenc Čamernik

kamnosek

v Ljubljani, Parne ulice h. št. 9

se najuljudneje priporočila prečastiti duhovščini v izvršitev naročil vsakovrstnega

cerkvenega umetnega kamnoseškega dela

kakor altarjev, obhajilnih miz itd., slav. občinstvu pa svojo bogato zalogo najraznovrstnejših, po najnovejših obrisih prav lično in iz različnih vrst marmorjev izdelanih

nagrobni spomenikov.

Vse na tukajšnjem pokopališču stoječe in pri njem zgotovljene spomenike, kateri se vsled nedovoljno zidanega temelja nagibajo, popravlja brezplačno dvakrat na leto in sicer spomladi in pred Vsemi Svetimi.

Tudi p. n. stavbenim podjetnikom se priporočila za vsakovrstna

stavbinska dela

katera fino, trpežno in ceno izvrši. (595-6)

— Filijalo sem popolnoma opustil. —

V nekem kamnolomu v Nabrežini nastavi se stalno (748-1)

administrativno izobražen mož

kateri ume nekoliko risati in se spozna pri kamnoseštvu in kamnolomu.

Ponudbe je poslati G. Tönnies-u v Ljubljani.

Po visoki c. kr. deželni vladi koncesionovano

Tečaji
za pouk o pri-
krojevanju
pričenjajo:

za dame
1. dan,
za moške krojače
15. dan
vsacega meseca.

Udeleženci
dobé
veljavna spri-
čevala.

Natančneja
pojasnila daje:
Vodja učilišča
M. KUNC.

krojaško-obrtno učilišče

(13) v Ljubljani, Gospodske ulice št. 7. (517)

Nepremočne vozne plahte

različne velikosti in kakovosti ima vedno v zalogi in jih daje po ceni (860-40)

R. RANZINGER

speditör c. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15.

V založbi

L. Schwentner-jeve knjigarne v Brežicah
je ravnokar izišel:

„Venec slovenskih pesnij“.

Za citre (727-8)

sestavil Jos. Mešiček.

— Cena 70 kr., po pošti 75 kr. —

JOSIP LORBER & Co.

v Žalci (v Savinjski dolini)

vlivalnica železa in drugih kovin in konstrukcijska delavnica

naznanjajo, da je njihov zavod urejen kar najbolje moči in da more konkurirati z vsakim drugim; priporočila se torej za izdelovanje surovih in apretiranih ulivkov iz železa in drugih kovin po doposlanih modelih ali načrtih, za izdelovanje kmetijskih in drugih strojev, za izdelovanje raznih tovarniških pristav za postavljanje in montiranje tovarniških strojev i. t. d. vse pod ugodnimi pogoji in po kolikor mogoče nizkih cenah. (691-2)

Dalmatinska vina.

Bratje Didolić

v Selcah, otok Brač v Dalmaciji.

Ta trdka trži z najboljšimi vini lastnega pridelka. Vina ima vsake vrste, kakor običajno stolno rumeno, rudeče, črno, pa tudi najfinejše rumeno ali pa črno desertno ali likerno. Došle naročitev izvršuje točno, na zahtevanje pošlje pokušnje vin ter cenik. — Ta trdka odlikovana je bila že večkrat z odlikami prve vrste. — Koresponduje hrvatsko, italijansko in nemško. (725-2)

Lepa, suha koruza

drobno in debeložrnata, je zopet zadobiti na debelo in drobno

v Treo-tovem magacinu za žito

v Ljubljani, Gradišče, Rimska cesta št. 6

pri

IVANU LININGER-ju

kateri priporočila tudi svojo (232-15)

zalogo Radanjske in Radgonske kisle vode.

Zobni zdravnik iz Berolina

UNIV. MED.

DR. R. JACOBI

Stari trg št. 4 Ljubljana I. nadstropje

ordinuje od 9.—12. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne; ob nedeljah od 9.—11. ure dopoldne; za siromake ob petkih od 9. do 10. ure dopoldne. (120-2)

Dobiva se v vseh **specerijskih, delikates-**
prodajalnicah in konditorijah.

(693-2)

Ponudimo po najnižjih cenah:

zarezano vstricno ostrešno opeko
najboljše vrste,
lončene peči
(specijaliteta)

== majolika peči ==

lepenke (Dachpappe), karbolinej, roman
in portlant cement, cevi iz kamenine,
nasade za dimnike iz kamenine, ognju
protivno opeko in plošče osamljače
(Isolirplatten).

Dalje prevzamemo po najnižjih cenah
tlakanje z asfaltom, s chammottnimi in cementnimi
== ploščami. ==

(715—2) Odličnim spoštovanjem

J. P. VIDIC & Comp.
Slonove ulice.

Kakor zmeraj,
dobé se tudi letos
najlepši
in
najcenejši

otročji vozički

samo pri (397-14)

Anton Obrezi,
tapecirarji
v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 4.
Elegantno, fino in močno blago.

Alozij Korsika,
odlikovan umetni in kupčijski vrtnar
v Ljubljani

prodaja mnogovrstne

palme in druge cvetke

ter izdeluje

(67-25)

vence in šopke s trakovi in napisi

po najnovejših fasonah in po najnižjih cenah.

Zagotovljajoč pravočasno in točno postrežbo prosim obilega obiskovanja.

Z odličnim spoštovanjem

Alozij Korsika.

K št. 4545.

Aviso.

(1-1)

Zaradi zagotovitve zakupne dobave ovsa, sena, slame, drva, premoga, koaksa in sveč za čas od dne 1. septembra 1892 do 31. avgusta 1893 vršile se bodo pismene ponudbene obravnave v uradnih prostorih c. in kr. vojaških preskrbovalnih magacinov in sicer v nastopnih postajah:

v Celovci	dné	2. julija	1892
„ Mariboru	„ 6.	„	1892
„ Gradci	„ 12.	„	1892
„ Ljubljani	„ 16.	„	1892
„ Trstu	„ 18.	„	1892
„ Gorici	„ 20.	„	1892
„ Pulji	„ 22.	„	1892

Natančnejši pogoji in ponudbeni obrazci razvidijo se iz obširnega razglasa v št. 132 „Slovenskega Naroda“ z dné 11. junija 1892.

C. in kr. intendancija 3. voja v Gradci.

Velika zaloga
vsakovrstnega žita, sočivja,
isterskega in kraškega brinja

ter drugih deželnih pridelkov

je na prodaj po najnižjih cenah s točno in pošteno postrežbo pri

Ivanu Knezu

v Ljubljani

Marije Terezije cesta št. 3.

Vodozdravilnica v Kamniku na Kranjskem.

(Postaja lokalne železnice Ljubljana-Kamnik.)

Župnika Kneippa zdravilni način

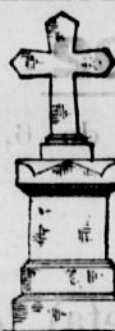
pod vodstvom zdravnika-specijalista.

Otvoritev letne sezone dne 18. junija t. l.

Pojasnila o zavodu in o stanovanjih daje

(718-3)

zdraviliščino ravnateljstvo.

Otvoritev kamnoseške obrti

v Ljubljani, sv. Petra nasip 33, poleg mesarskega mosta.

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu usojam si podpisani javljati, da sem po dolgotrajnem praktičnem delovanju kot kamnoseški delovodja **otvoril dné 15. t. m. svojo**

kamnoseško delavnico

v Ljubljani, sv. Petra nasip, poleg mesarskega mosta,

na prostoru, kjer je deloval ranjki moj oče okolu 40 let, v kateri bodem izdeloval vsa v mojo stroko vstevajoča se dela.

Prav posebej pa bodem posvetil svoje znanje umetnemu

(592-4)

cerkvenemu delu

v vsakej obliki po poljubnih načrtih in obrisih. — Imel bodem v zalogi tudi najraznovrstnejše **nagrobne spomenike** iz finega in bolj navadnega kamna izvršene. **Stavbinska dela** izvrševal bodem solidno, natančno iz dobrega blaga.

Cena bode nizka, primerna povsem poštemu, trpežnemu delu.

V nadeji, da se mi bode odzvala prečastita duhovščina in slav. občinstvo s prav obilnimi naročili, beležim velespoštovanjem

IGNACIJ ČAMERNIK,

kamnosek.

Sv. Petra nasip št. 33, poleg mesarskega mosta v Ljubljani.

Pozor!

gospodinje!

Pozor!

! Razprodaja !

Razprodaja

modrobelo posteklene plošče-
vinaste kuhinjske posode

pri

Andr. Druškovič-u

trgovina z železjem

v Ljubljani, Mestni trg št. 10.

Dobiva se tudi vsakovrstno hitno in kuhinjsko orodje po najnižji ceni. — S tem ponuja se vsem p. n. gospodarjem, gostilničarjem, predstojništvom bolnice itd. najboljša prilika, svoje hitno in kuhinjsko orodje po ceni dopolniti ali pa si novo omisliti.

Nevestam priporočam svojo nalašč za novo gospodarstvo sestavljeno hitno potrebščino iz železa od gid. 15.— do gid. 200.—.

Vnanja naročila se takoj in vestno izvrše.

(54-47)

! Razprodaja !

! Najnižje cene !

KAROL IG. HUBER

Sporgasse 1 v Gradci Sporgasse 1

prodaja vsake vrste

okove za vrata in okna

in

(699-2)

vsakovrstno drugo orodje

v izborni kakovosti in po originalnih tovarniških cenah.

Ilustrovani ceniki se pošiljajo, kdor to zahteva, zastoj in frankovano.

